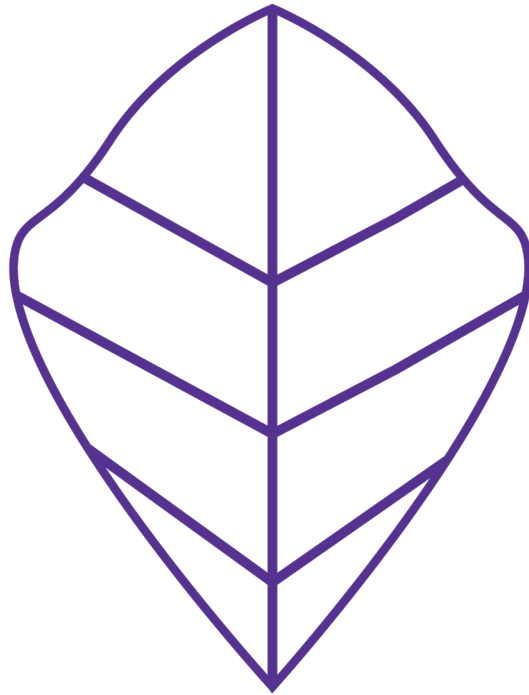

APFI Audiovisual
Producers
Finland

**Kotimaisten
av-alan toimijoiden
ekokatsaus 2024**

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

APFI Audiovisual
Producers
Finland

Julkaistu: 5.12.2024

Kirjoittaja: Anne Puolanne, APFI ry

Taitto: Marika Taipalus, APFI ry

Kiitos kaikille julkaisun tekemiseen
osallistuneille tahoille!

Sisällysluettelo

ALKUSANAT	4
LYHYT HISTORIIKKI	5
ALAN TOIMIJAT 2024	7
Tuotantoyhtiöt	7
Tilaaajat	
Elisa	10
MTV	11
Sanoma Media Finland & Nelonen	12
Yle	13
Disney & Star Channel	14
Warner Bros Discovery	15
Rahoittajat	
Business Finland	16
Suomen elokuvasäätiö	17
Kopioisto & AVEK	18
Elokvakomissiot	
Film Tampere	19
Ahvenanmaan elokuvakomissio	20
Kaakon elokuvakomissio	21
Itä-Suomen elokuvakomissio	22
Lapin elokuvakomissio	23
Pohjois-Suomen elokuvakomissio	24
Länsi-Suomen elokuvakomissio	25
Järjestöt	
Teme	26
APFI	27
Avate	28
Alan muut sidosryhmät	29
KIRJOITTAJALTA	30
LIITE 1	31
Av-alan ekologisuuden aikajana	

ALKUSANAT

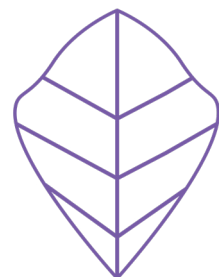
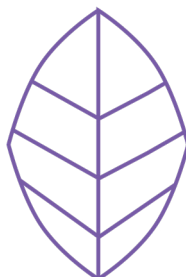
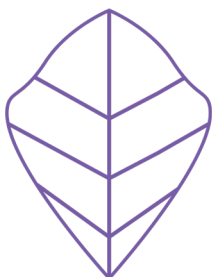
Kestävän kehityksen teemat ovat tulleet osaksi Suomen av-alaa vasta viime vuosien aikana. Suomessa on julkaistu kahdet tilastot tuotantojen ekologisuudesta ja ”Kotimaisten av-alan toimijoiden ekokatsaus 2024” on sitä täydentävä koonti, joka kertoo millä tavoin ekologinen kestävyys ilmenee tuotantojen ulkopuolella, laajemmin elokuva- ja tv-alan toimijoiden keskuudessa.

Ekokatsauksen tavoitteena on koostaa ensimmäistä kertaa Suomen av-alan ”ekohistoriaa” ja antaa tiivis yleiskäsitys koko toimialan tilanteesta. Julkaisu avaa ensisijaisesti toimia ja tieto koko alan tarkoista ympäristövaikutuksista, esim. päästöjen suhteen, vaatii tarkempaa tutkimusta. Av-alalla ekologisuudesta puhuttaessa keskustelut, ja siten myös toiminnan vaateet, painottuvat melko herkästi pelkkiin tuotantoihin; katsauksen toivotaankin rikastavan ymmärrystä siitä, miten alan eri tasoilla aihetta jo edistetään, osoittavan missä olisi parannettavan varaa sekä inspiroivan toimintaan.

Julkaisun on koostanut **Audiovisual Producers Finland** – [APFI ry](#), joka on vastannut vuodesta 2021 alkaen kotimaisen av-alan ekologisuutta edistävästä projektista. Kansallisen yhteistyön tavoitteena on ollut selvittää alan nykytilaa sekä elokuva- ja tv-tuotantojen ympäristövaikutuksia. Työssä ovat olleet mukana ja vuosina 2021–2024 osarahoittamassa toimialan keskeisimmät sidosryhmät:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Yle
- Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEK
- Suomen elokuväsäätiö SES
- Televisioakatemia
- Business Finland Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin
- Helsingin kaupunki
- Forssan kaupunki
- Pohjois-Suomen elokuvakomissio
- Lapin elokuvakomissio
- Länsi-Suomen elokuvakomissio
- Itä-Suomen elokuvakomissio
- Kaakon elokuvakomissio
- Film Tampere
- Ahvenanmaan elokuvakomissio
- Teme –Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto
- Avate Audiovisuaalisen alan tekijät ry

Lisäksi työtä on mahdollistanut hanketuki, jonka APFI sai Opetus- ja kulttuuriministeriön [Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen rakennetuesta](#) ajalle 1.3.2024–31.8.2025.

LYHYT HISTORIIKKI

Aikajana

Alle on koostettu Suomen elokuva- ja tv-alan ekologisuuteen liittyviä merkittäviä tapahtumia. Koonti on rajattu ja mukaan on valittu vain ns. Suomen ensimmäiset eli milloin kyseinen asia on toteutunut ensimmäisen kerran. Yksityiskohtaisempi aikajana löytyy lopusta ([Liite 1](#)).

Aikajana osoittaa, että ekologisuus alalla on vielä verrattain uusi asia. Yhtenä merkittävimpänä käännekohtana voidaan pitää Suomen ensimmäisen av-alan ympäristöoppaan, Ekosetin, julkaisua vuonna 2019, jonka jälkeen aihe alkoi ottaa alalla jalansijaa. Suomen- ja englanninkielistä opasta on ladattu yhteensä yli 13 000 kertaa (tilanne 12/2024).

2009	Yle ottaa käyttöön WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän
2010	Sanoma Median yritysraportointi alkaa
2012	Ensimmäinen suomenkielinen julkaisu av-alan ekologisuudesta (Hartikainen & Puolanne, TAMK)
2018	Lapin elokuvakomission eettiset ohjeet, sis. ympäristövastuun Ensimmäinen tapahtuma (Green Production -seminaari, Creative Export Innovations)
2019	Ekosetti-ympäristöopas (Astikainen & Puolanne, Aalto yliopisto, APFI & AVEK)
2020	Ensimmäinen tukimuoto tuotannoille (AVEK-ekotuki, 2022 asti) Ensimmäinen ekokoordinaattori palkataan (Bufo) Ensimmäinen toimialan ns. pyöreän pöydän keskustelu alan ekologisuudesta Ensimmäinen ympäristövastuukysely tuotantoyhtiöille (SES) AVEK ottaa käyttöön WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän
2021	Toimialayhteistyö alkaa (APFI) SES saavuttaa Ekokompassi-sertifikaatin
2022	albert-työkalujen lanseeraus: koulutus, CO ₂ e-laskenta, sertifikaatti (APFI) Ensimmäinen palkinto tuotannolle (Vastuullisuuspalkinto Verso, Tampereen elokuvajuhlat) Ensimmäinen sertifikaatti tuotannolle (albert) Luovien alojen ekologisuuteen keskittyvä LuoTo-hanke alkaa
2023	Ensimmäiset kansalliset tuotantojen ekotilastot (albert & APFI) Ylen tuotantosuunnitelmapohjaan lisätään ekologisuus NFC julkaisee 10 kohdan Sustainability Pledge, mukana viisi suomalaista elokuvakomissiota Av-alan kasvusopimus julkaistaan
2024	Ekokoordinaattorien pilottiohjelma (Metropolia Ammattikorkeakoulu) Ensimmäinen ekopalkinto henkilölle ("Vihreä viisaus", Red Carpet) Ensimmäinen kotimaisten av-alan toimijoiden ekokatsaus (APFI)

Suomen av-ala 2021 vs. 2024

Vuonna 2021 pohjoismainen Nordic Eco Media Alliance eli NEMA-työryhmä koosti epävirallisen näkemyksensä alueen elokuva- ja tv-alojen ekologisuuden tilasta. Tilannekatsausta ei koskaan julkaistu, mutta APFI:n Anne Puolanne oli osa työryhmää eli katsaus Suomen osalta julkaistaan nyt ja rinnalle lisätään vuosi 2024. Vuoden 2021 vertailu on epävirallinen ja perustuu yksittäisten alan ammattilaisten havaintoihin, mutta vuoden 2024 osalta arviointi on kokonaisvaltaisempi. Listauksen tarkoitus on tarkastella koko toimialaa isossa kuvassa ja kategorisoimalla yksittäiset toimijat kokonaisuus näyttäisi hyvin toiselta. Vuodelle 2024 mittariston sisältöä olisi ollut hyvä kehittää, mutta silloin vertailuun ei olisi saatu vuotta 2021.

Taulukossa tarkastellaan koko toimialan ekologisuutta 12 mittarin ja niiden aktiivisuuden kautta: (A) asia tapahtuu ja on mahdollisesti jo vakiintunut toimintatapa, (B) asia etenee jossain määrin tai (C) aiheen äärellä ei ole toimintaa tai se on hyvin vähäistä. Suomea koskien vuoden 2021 katsauksen 12 kohdasta yli puolet oli kategoriassa C eli niiden parissa ei ollut merkittävää toimintaa. Kategorian A oli saavuttanut vain yksi kohta. Kolmen vuoden aikana Suomessa on tapahtunut paljon, sillä vuonna 2024 vain yksi kohta jää kategoriaan C. ”Kotimaisten av-alan toimijoiden ekokatsaus 2024” tulee sisältämään esimerkkejä kunkin mittarin aihealueesta.

A	Asia hoidossa
B	Asia on kehitteillä tai etenee
C	Ei toimintaa tai se on pienimuotoista

		2021	2024
<i>Kestävyys huomioidaan av-alan opinnoissa</i>	Oppilaitokset	C	B
<i>Ammattilaisille on koulutusta, kursseja, webinaareja, ym.</i>	Ammattilaisten koulutus	C	B
<i>Tarjolla on checklist, oppaita, ohjeita ja suosituksia</i>	Oppaat	A	A
<i>Tuotannoille on tarjolla työkalu ekologisuuden laskentaan</i>	Laskurit	C	A
<i>Tuotantojen ulkopuolinen toimija sertifioidu ekologisuuden</i>	Sertifiointimalli	C	A
<i>Tekijät toimivat tuotannoissa ekologisesti</i>	Ekologiset toimintamallit	B	B
<i>Tuotannot ovat toimineet ekologisesti, esim. sertifikaatti</i>	Ekologiset tuotannot	B	B
<i>Tuotantojen ekologisuus on kriteeri rahoittajille/tilaajille</i>	Kriteeri tuotantojen rahoitukselle	C	B
<i>Aihetta on tutkittu ja raportoitu kansallisella tasolla</i>	Raportit ja tutkimukset	C	A
<i>Nimetty taho tai hanke edistää koko toimialan ekologisuutta</i>	Kansalliset tai alueelliset hankkeet	B	A
<i>Ekologisesti toimivat palveluntarjoajat on kartoitettu</i>	Palveluntarjoajalista	C	C
<i>Palkintogaaloilla ja festivaaleilla on kategoria ekologisuudelle</i>	Palkinnot	C	B

ALAN TOIMIJAT 2024

Katsauksessa esitellään tiiviisti Suomen elokuva- ja tv-alan toimijoiden ekologista kestävyyttä käytännössä. Toimintaa voi sanoa olevan alan kaikilla tasoilla: usein mitä isompi toimija, sitä enemmän ovat läsnä myös toiminnan mittaaminen ja raportointi – toisin sanoen pienenä toimialana on yleisempää, että oman toiminnan ekologisuutta ei mitata ja raportoida. Suomen valtio tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä ja myös av-alan toimijat ovat asettaneet vastaavia tavoitteita omalle toiminnalleen. Kaikki tilaajat ja rahoittajat ovat suurelta osin valmiudessa asettamaan ekologisuuden tuotantojen rahoituksen kriteeriksi, elleivät niin jo tee.

Hiilineutraaliuden tavoitevuosi

Elisa	2020
Sanoma Media Finland	2030
MTV	2030
Film Tampere	2030
Kopioisto/AVEK	2030
Helsingin kaupunki	2030
Yle	2035

Tuotantoyhtiöitä lukuun ottamatta tiedot on kerätty haastatteluin viiden kysymyksen kautta: ”1) esittely, 2) mitä teette ekologisuuden eteen itse, 3) mitä teette aiheen äärellä sidosryhmiene kanssa, 4) esittele viime aikojen onnistuminen, sekä 5) mitä teillä on vireillä ekologisuuden saralla lähitulevaisuudessa”.

On tärkeä huomioida, että tekstien pituus ei korreloi tekojen määrää, kokoluokkaa ja/tai laatua. Toimijat ovat hyvin erilaisia keskenään, joten jokaisen aktiivisuus kestävän kehityksen parissa on hyvä suhteuttaa toimijan kokoon ja rooliin av-alalla. Vähättelemättä muiden kestävän kehityksen osa-alueiden tärkeyttä, toimialakatsaus keskittyy vain ekologisuuteen ja se on vain otos loppuvuoden 2024 tilanteesta ja tärkeimmistä toimista – tai ainakin niistä, joista voi puhua jo julkisesti.

Tuotantoyhtiöt

Suomessa on satoja tuotantoyhtiöitä, minkä takia kokonaiskuvan hahmottaminen yhtiöiden ekologisuuden tilasta vaatisi oman laajemman selvityksensä. Katsaukseen on koostettu muutamia näkökulmia tuotantoyhtiöiden ja/tai tuotantojen ekologisuutta käsittelevistä tiedoista, joita alalla on hiljattain kerätty.

1: SES:N YMPÄRISTÖVASTUULLISUUSKYSELYT 2022 & 2024

Suomen elokuvasäätiö on toteuttanut tuotantoyhtiöiden ympäristövastuullisuuskyselyt vuosina 2020 (vastaajia 37) ja 2024 (vastaajia 44) tutkien alan ympäristötoimenpiteitä ja -asenteita. Kyselyiden tulosten tarkoituksena on luoda alalle ympäristötietoisuutta ja -toimia seuraava mittaristo.

Suurin osa tuotantoyhtiöistä (yli 85 %) on nimennyt ympäristövastuullisuuden yhdeksi yrityksen arvoista molempina vuosina. Vastanneista noin puolella on ollut käytössä ympäristöstrategia tai -suunnitelma oman toiminnan ympäristörasituksen vähentämiseksi (51 % v. 2020, 43 % v. 2024). Strategiat olivat pääosin itselaadittuja, eivätkä suoraan pohjautuneet kansainvälisiin ohjeistuksiin tai ulkopuolisten auditoimiin ympäristöjärjestelmiin. Vain 26 % v. 2020 ja 39 % v. 2024 koki, että ympäristöstrategia on otettu toimivasti käyttöön.

Ympäristötoimenpiteiden kartoittamisen lisäksi kyselyillä on selvitetty haasteita ympäristöasioiden huomioimisessa omassa yrityksessä sekä av-alan työkaluttuurissa. Tuotantojen ekologiset valinnat on huomioitu usein (mm. kokous- ja tilaustarjoilut, toimiston hankinnat, työmatkustus) ja yli puolet vastaajista on kokenut koko työyhteistyön olleen kiinnostunut/motivoitunut toimintaan ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Vuoden 2024 kyselyssä selkeästi suurimmiksi haasteiksi alan työkaluttuurin muuttamiseksi ympäristökestävämmäksi koettiin kiire ja alan yleinen resurssipula.

2: TUOTANTOJEN ALBERT-TILASTOT 2023 & 2024

Vuodesta 2022 alkaen tuotantoyhtiöille on tarjottu ilmaiseksi britannialaiset albert-työkalut, joiden avulla tuotannot ovat voineet laskea niiden päästöt sekä tavoitella sertifikaattia. Sitten min Suomessa on julkaistu kahdet vuositilastot työkaluja käyttäneistä tuotannoista, ja vaikka ne keskittyvät vain tuotantoihin, voidaan niistä tehdä jotain päätelmiä myös tuotantoyhtiöitä koskien. Loppuvuodesta 2023 APFI:lla oli 121 jäsentä, joista suurin osa oli tuotantoyhtiöitä. Kaikki kotimaiset tuotantoyhtiöt eivät ole APFI:n jäseniä, mutta valtaosa ja erityisesti suurimmat yhtiöt ovat; siispä verratessa albert-työkaluista saatuja tietoja APFI:n jäsenistöön, voidaan melko hyvin yleistää asian kuvastavan koko Suomen av-alaa.

Vuoden 2023 loppuun mennessä 37 kotimaista tuotantoyhtiötä oli rekisteröitynyt albert-käyttäjäksi ja työkaluilla oli laskettu yhteensä 37 tuotannon hiilidioksidipäästöt: vuoden 2022 tilastot sisälsivät 23 tuotantoa vuosilta 2021–22 ja vuoden 2023 tilastot sisälsivät 14 tuotantoa vuodelta 2023. Vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä seitsemän suomalaista tuotantoa oli saavuttanut albert-sertifikaatin eli päästölaskennan lisäksi todistetusti pyrkinyt aktiivisesti vähentämään tuotannon negatiivista ympäristövaikutuksia.

Suomessa tuotetaan vuosittain satoja tuotantoja, joten kolmen vuoden käytön jälkeen ilmaisia ekotyökaluja voi sanoa käytettävän edelleen melko vähän. Albert-käyttäjätilien määrä on välttävä ja itse työkalujen käyttöaste on matala; rekisteröityneistä tuotantoyhtiöistä osa käyttää työkaluja aktiivisesti ja osa ei ollenkaan. Kummankaan vuoden tilastot eivät sisällä yhtään pitkää elokuvaa eli joko yksikään työkaluja käyttänyt elokuva ei ole valmistunut tilastokoonnin aikataulussa tai elokuvat tuotantoyhtiöt ovat tv-tuotantoyhtiöitä vähemmän aktiivisia ekoteemojen äärellä käytännössä.

Tuotantoyhtiöiden APFI:lle esittämät huolet ja haasteet liittyvät keskeisimmin resurssipulaan: monet alan tekijät ovat motivoituneita aiheeseen, mutta koska suomalaiset tuotannot työskentelevät tyypillisesti jo valmiiksi niin pienin resurssein, ekoteemojen lisääminen kuvioon on koettu merkittäväksi haasteeksi, ainakin aluksi. Samanaikaisesti kun alan tekijöiden on vaikea muuttaa jo totuttuja toimintatapoja, alalla on myös pula tekijöistä, joiden ydinosaamista ekologisuus olisi.

3: APFI:N YRITYSVASTUUKYSELY 2024

Syksyllä 2024 APFI:n Avaus-vastuullisuushanke toteutti kaikille av-alan tuotantoyhtiöille avoimen yritysvastuukyselyn, johon tuli vastauksia 24. Kysely selvitti tuotantoyhtiöiden vastuullisuustekoja kattaen niin ekologisen, sosiaalisen kuin taloudellisen vastuun kokonaisuuksia, sekä vastuullisuuden roolia tuotantojen liiketoiminnassa.

Kyselyyn vastanneista tuotantoyhtiöistä lähes kaikki toteuttivat joitain ekologisen vastuun toimia. Annetuista vaihtoehdoista yleisin oli jätteiden lajittelu ja kierrätys (75 %). Seuraavaksi yleisimmät teot olivat kasvisruoan (63 %) sekä maata pitkin matkustamisen suosiminen (54 %). Vastanneista 57 % käytti albert-työkaluja ja 16 % hyödynsi Ekokompassia. Puolet vastaajista oli sisällyttänyt ekologisen vastuun strategiatasolle sekä toteutti raportointia jossain määrin. Raportointivalmius vaihteli jonkin verran yrityksen koon mukaan.

Kokonaisuudessaan kyselyyn vastanneet yritykset pitivät vastuullisuutta merkityksellisenä liiketoiminnalleen, ja vastuullisuus nähtiin olevan isossa roolissa myös yritysten tulevaisuudessa. Kyselyn pohjalta todettiin, että alalla on selkeä tarve räätälöidylle tuelle ja koulutukselle vastuullisuuden kehittämisessä, huomioiden erityisesti eri kokoisten yritysten tarpeet.

4: TUOTANTOYHTIÖIDEN VERKKOSIVUT 2011, 2020, 2023 & 2024

Verkkosivut kertovat, mitä yritys tekee ja millaiset arvot sen toimintaa ohjaavat. APFI:n kestävän kehityksen hankepäällikkö Anne Puolanne on tehnyt useampana vuonna epävirallisen silmäyksen, näkykö ekologisuus missään muodossa kotimaisten tuotantoyhtiöiden verkkosivuilla. APFI:n jäsenistö on vuosittain yli 100 toimijaa, joista suurin osa on tuotantoyhtiöitä. Vuosien 2023 ja 2024 tiedot on koostettu kummankin vuoden huhtikuussa.

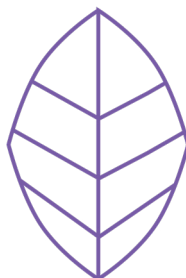
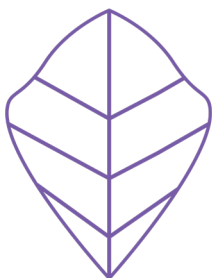
2011 – Ei tuloksia Suomessa tai suomeksi (google-haku)

2020 – APFI:n jäsenistä 50 tuotantoyhtiötä: nettisivuilla ei mainintoja

2023 – APFI:n kaikki 119 jäsentä: 8 toimijaa eli 7 % maininnut ekologisuuden

2024 – APFI:n kaikki 118 jäsentä: 11 toimijaa eli 9 % maininnut ekologisuuden

Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, yleisimmin ”ekologisuus” tarkoitti yhtä sanaa tai lausetta yrityksen arvoissa tai esittelytekstissä. Yksikään toimija ei ole tarkasteluvuosina julkaisut tietoa toimintansa ekologisuudesta esim. lukuina. Yhteenvetona: jos vastuullisuus on osa yhtiön toimintaa, se ei verkkosivuilla näy.

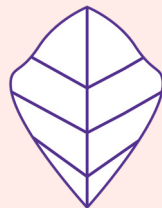

[Elisa](#) on tietoliikenne- ja digitaalisten palveluiden sekä 5G:n edelläkävijä, jonka missiona on digitalisaatiolla kestävä tulevaisuus. Elisalla on yli 2,8 miljoonaa kuluttaja-, yritys- ja julkishallinnon asiakasta päämarkkina-alueella Suomessa ja Virossa, sekä kansainvälisesti yli 100 maassa. Suomessa Elisa on tietoliikennepalveluiden markkinajohtaja, jonka kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. Vodafone ja Tele2. Elisan osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä. Liikevaihto 2023 oli 2,2 miljardia euroa ja henkilöstö 5 700 yli 20 maassa. Elisa on myös merkittävä kotimaisen draaman tilaaja ja kansainvälistäjä: Elisa Viihteen alkuperäissarjoja on julkaistu jo yli 40, myyty 80 maahan sekä palkittu Suomessa ja ulkomailla. Vuonna 2023 Elisan “kulttuurikädenjälki” oli 44 milj. € sisältäen suorat sisällönostot pääasiassa kotimaisilta toimijoilta sekä tilitykset tuottajille, tekijöille ja tekijänoikeusjärjestöille. Elisan alkuperäissarjat sarjat ovat katsottavissa Ruutu ja Elisa Viihde -palveluissa.

Vuoden 2023 alussa Elisasta tuli ensimmäinen suomalainen pörssiyhtiö, jolla on Science Based Targets -aloitteen (SBTi) hyväksymät tieteeseen perustuvat nettonollailmastotavoitteet. Tavoite on vähentää absoluuttisia scope 1, 2 ja 3 -kasvihuonekaasupäästöjä 90 % v. 2040 mennessä perusvuodesta 2021. Lähiajan vähennystavoite on 42 % v. 2030 mennessä. Vuonna 2023 Elisan hiilijalanjälki (Scope 1 & 2) on pienentynyt yli 60 % v. 2016 verrattuna. [Elisan yritysraportit](#) kattavat myös ympäristön ja vuoden 2024 alussa Elisa arvioitiin [yhdeksi maailman vastuullisimmista yrityksistä](#).

Elisa Viihteen alkuperäissarjojen tilaamisessa ja tuotannoissa huomioidaan yhä enemmän [kestävän kehityksen eri kulmat](#). Yritys pyrkii osallistamaan koko toimitusketjun kannustaen Elisan ilmastotavoitteiden mukaisiin tekoihin ja valintoihin. Tilattavien tuotantojen ekologisia vaikutuksia tarkastellaan jo kehitysvaiheessa olevien alkuperäissarjojen käsikirjoitusten kautta. Tavoitteena on kehittää mitattava kriteeristö yhdessä alan muiden hankkeiden kanssa ja jatkossa tuotannoilta odotetaan ympäristösuunnitelmaa, jotta niiden ekologisuutta voidaan järjestelmällisesti tarkastella ja vähentää. Elisalla on aiemmin jo pohdittu sitä, onko tuotanto rahoitettavissa ilman matkustamista kauas, vaikkapa toisen maan tuotantokannustimen perässä. Kevään 2024 sarjahaussa oli ensimmäistä kertaa kohta vapaaehtoisille liitteille, joihin toivottiin tuotantoyhtiöiltä kestävän kehityksen suunnitelmaa.

Sisältöjen pohdinta uudesta kilmasta on ollut kiinnostavaa, mutta vaatii harjoittelua: tavoitteena ei ole sisältöjen viherpesu vaan tietoisuus valinnoista ja niiden vaikutuksista siihen mitä kerrotaan ja miksi. Sarjahaun “kestävyyssihteistä” havaittiin, että osalla tuotantoyhtiöistä on perusasiat hallussa. Osa ei liittänyt mitään suunnitelmaa. Kokemus oli Elisalle hyödyllinen.

Vastaava tuottaja
Sari Lempiäinen

Olemme alkaneet seurata ja kehittää mitattavuutta ja raportointia ympäristövaikutuksien pienentämiseksi. Tuotantokohtaiset suunnitelmat tuodaan mukaan alkuperäissarjojen kehitys- ja tuotantosopimukseen. Kaksi v. 2024 kuvattua alkuperäissarjaamme on hakemassa albert-sertifikaattia.

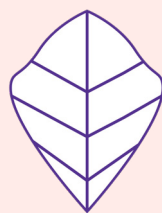
[MTV](#) eli Oy Mainos-TV-Reklam Ab perustettiin vuonna 1957. Vuonna 1982 yhtiö muutti nimensä MTV Oy:ksi, johon kuuluvat tänä päivänä MTV Katsomo -suoratoistopalvelu, tv-kanavat MTV3, MTV Sub ja MTV Ava, uutiset monikanavaisesti välittävä MTV Uutiset, MTV Urheilu sekä MTV:n maksu-tv-kanavat. MTV ja Porin kaupunki vaikuttavat SuomiAreena Oy:n taustalla, joka järjestää vuosittain Suomen suurimman yhteiskunnallisen festivaalin, SuomiAreenan. Lisäksi MTV tuottaa vuosittain alaa eteenpäin vievän TV & MEDIA -ohjelmakokonaisuuden. Yhtiössä työskentelee lähes 400 asiantuntijaa, ja nykyään MTV on osa Telia Companyn TV/Media-liiketoimintaa.

Telia Companylla on raportointivelvollisuus EU-vaateiden mukaan, ja MTV on sitoutunut ympäristövastuullisuuteen osana Telian TV/Media -liiketoiminta-aluetta. Niin [Telia Companyn](#) kuin [MTV:n](#) yritys vastuusitoumukset kattavat ekologisen kestävyuden. MTV:n uusissa Pöllölaakso-tiloissa Helsingin Vallilassa on [BREEAM Excellent](#) -sertifikaatti. Kansainvälisesti järjestelmässä luokiteltuja rakennuksia on jo miljoonia, mutta excellent-tason saavuttaneita on Suomessa vielä vähän. BREEAM tukee ESG-teemoihin liittyviä tavoitteita, kuten hiilijalanjäljen minimointi, rakennusten terveellisyys sekä sijoituksen kestävyys.

Ympäristöasioiden edistämiseksi MTV tekee yhteistyötä TV/Media-liiketoimintaan lisäksi kuuluvan Ruotsin TV4 kanssa. MTV tekee myös paikallisia toimenpiteitä vastuullisuutensa edistämiseksi: yhtiö järjesti esimerkiksi henkilöstölleen albert-koulutuksen vuonna 2022 ja vuonna 2023 perustettiin "Vastuullisuuspöllöt"-työryhmä edistämään työtä vastuullisuusteemojen merkeissä. MTV pyrkii huomioimaan yhä paremmin vastuullisuusasiat kumppanivalinnoissaan ja hankinnoissa yhteistyötä tehdään osin myös Telia Companyn kanssa. MTV on mukana [IAB Finlandin Vastuullinen Digimainonta](#) -työryhmässä, jossa vaikutetaan suoraan alan toimijoihin sekä tutkimustyössä, jossa selvitetään markkinoilla olevia mainonnan päästöjen mittaustyökaluja. MTV:n tapahtumissa ekologisuus on ollut esillä teemallisesti, ja vuonna 2022 SuomiAreenalle myönnettiin myös [Ekokompassi](#)-sertifikaatti.

Merkittävä osa MTV:n päästöistä kategorisoituu "Scope 3" alle eli tuotantojen päästöiksi. Tilausvaiheessa on hiljattain otettu käyttöön päivitetty Code of conduct -liite, jossa kuvataan MTV:lle tärkeitä teemoja, kuten ihmisoikeudet, työolosuhteet, tasapuolinen liiketoiminta ja ympäristö. Eettisten ohjeiden merkeissä rohkaistaan kaikkia osapuolia kantamaan vastuuta. MTV tuo vastuullisuusnäkökulmia, kuten ympäristövastuun kantamista, esiin mielellään sisällyksessään aina kun siihen löytyy luontainen ja sisältöön vahvasti linkittyvä esitystapa.

BREEAM Excellent -sertifikaatti uudelle Pöllölaaksolle on hieno iso saavutus ympäristövastuun saralla; uusien toimitilojen myötä esim. energiankulutuksemme on vähentynyt. Olemme myös kumppaneidemme kanssa luoneet yhden Euroopan modernimmista digitaalisen liikkuvan kuvan tuotantokeskuksista.

Tea Siikonen, Head of
Corporate Comm.
& Responsibility

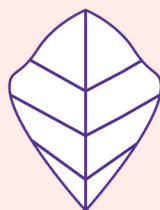
MTV kantaa vastuuta yhteiskunnasta monipuolisesti: panostamme yhteiskunnallisen keskustelun ylläpitämiseen ja vastuullisuuden edistämiseen. Ympäristövastuuta haluamme kehittää yhteistyössä TV4:n sekä suomalaisten tuotantoyhtiöiden kanssa. Tehtävää vielä on, mutta yhteistyössä oivallamme, opimme ja kehitämme toimintaa yhä paremmaksi.

[Sanoma Media Finland](#) on Suomen johtava monikanavainen mediatalo, jossa työskentelee yli 2500 median, viihteen ja mainonnan ammattilaista. Sanomalla on 53 mediabrändiä, joista uutismedioita on 18. Sanoman tarina alkoi, kun Helsingin Sanomien edeltäjä Päivälehti perustettiin 1889. Nykyään Sanoma toimii lisäksi 12 Euroopan maassa oppimisliiketoimintansa kautta ja työllistää yhteensä 5 000 ammattilaista. Vuonna 2023 Sanoman kokonaisliikevaihto, sisältäen oppimis- ja medialiiiketoiminnan, oli n. 1,4 miljardia euroa.

[Sanoman vastuullisuusstrategian](#) keskiössä on minimoida kaikenlaisen toiminnan ympäristövaikutuksia ja yhtiö on [raportoinut sen vastuullisuudesta](#) jo vuodesta 2010 (v. 2023 tiedot [täällä](#)). Sanoma on mukana [useissa eri verkostoissa](#), esimerkkeinä Global Compact Finland, Climate Leadership Coalition, Responsible Media Forum sekä EGTA:n ja EPC:n vastuullisuus-työryhmät. Sanoman oma ilmastostrategia perustuu Science Based Targets -aloitteen (SBTi) hyväksymiin päästövähennystavoitteisiin. Sanoma raportoi kasvihuonekaasupäästöt Maailman kestävän kehityksen yritysneuvoston (WBCSD) ja Maailman luonnonvarain instituutin (WRI) Greenhouse Gas Protocol (GHG) -standardin mukaisesti. Sanoma on sitoutunut vähentämään oman toimintansa (Scope 1 ja 2) kasvihuonekaasupäästöjä 42 % v. 2030 mennessä verrattuna 2021 tasoon. Vuoden 2023 lopussa päästöjä oli vähennetty 31 % muun muassa fossiilivapaan sähkön, uusiutuvan kaukolämmön, aurinkoenergian ja energiatehokkuus investointien ansiosta. Nelonen Media Liven tapahtumien ympäristötyötä ohjannut Ekokompassi -sertifiointi vuodesta 2021. Sanomapainon ympäristötyötä ohjaa ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmä. Merkittävänä paperin ostajana Sanoma keskittyy luonnon monimuotoisuuden: tavoitteena on, että kaikkien paperilaatujen puukuitu on sertifioitua. Sanoma Media Finlandin tuotanto on PEFC sertifioitu. Toimitilat ja painotalot minimoivat jatkuvasti myös veden, jätteiden ja materiaalien käyttöä sekä investoivat kattavaan kierrätykseen.

Arvoketju (scope 3) on Sanoman merkittävin päästöjen lähde (2023: 94 %). Tavoitteena on vähentää päästöjä ostettujen tuotteiden ja palveluiden, energian epäsuorien päästöjen sekä tuotteiden kuljetusten osalta 38 % v. 2030 mennessä. 2021–2023 arvoketjun päästöt pienenevät 29 %. Sanoma odottaa niin nykyisten kuin uusien tavarantoimittajien sitoutuvan eettiseen ja vastuulliseen toimintatapaan ja noudattavan Sanoman Tavarantoimittajien eettisiä ohjeita. Ne perustuvat ihmisoikeuksia, työolosuhteita, ympäristöä ja korruptiota koskeviin kansainvälisiin standardeihin, periaatteisiin ja parhaisiin käytäntöihin sekä YK:n Global Compact -aloitteen kymmeneen periaatteeseen. Sanomalle jatkossa etenkin TV-tuotantoihin liittyvän yhteistyön kehittäminen on tärkeää päästöjen vähentämiseksi.

Olen erityisen ylpeä siitä, että olemme muutamassa vuodessa vähentäneet n. 30 % oman toiminnan ja arvoketjun päästöjä; investoimme Sanomatalolla aurinkopaneeleihin ja monet toimitiloista siirtyi uusiutuvaan kaukolämpöön. Kumppanuumme WWF Suomen kanssa on vienyt työntekijöitämme myös talkoisiin luonnon puolesta.

Vastuullisuuspäällikkö
Eveliina Nygren

Päästövähennysten tavoittelu jatkuu ja esimerkiksi Nelosen tarkoitus on tiivistää yhteistyötä TV-tuotantojen ja tuotantoyhtiöiden kanssa, jotta saadaan yhä useamman ohjelman päästöt laskettua. Päästölaskennan kautta tavoitteena on tietenkin varmistaa päästövähennykset myös jatkossa.

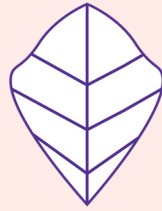
[Yle](#) (1926–) on Suomen valtion omistama ja osakeyhtiömuotoinen valtakunnallinen media-yhtiö. Ylen osakkeista 99,98 % valtion omistuksessa ja rahoitus perustuu yleisradioveron tuottoon. Ylen tehtävä perustuu [yleisradiolakiin \(1993/1380\)](#), joka määrittää julkisen palvelun ohjelmatoiminnan suuntaviivat ja erityistehtävät. Ylen tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun tv- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin, yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. Yle toimii kahdella virallisella kotimaisella kielellä (suomi ja ruotsi) sekä tuottaa myös saamenkielisten sekä muiden vähemmistö- ja erityisryhmien palveluita. Ylellä on kolme tv-kanavaa, viisi radiokanavaa, suoratoistopalvelu Yle Areena ja verkkopalvelu yle.fi. Vuonna 2023 vakituisen henkilöstön määrä oli 2 967, jonka lisäksi Yle työllistää merkittävän määrän tunti- ja freelance-työntekijöitä sekä määräaikaista työntekijöitä. Vuoden 2023 liikevaihto oli 527,3 milj. €, josta 81 % käytettiin sisältöihin ja palveluihin.

Ylen tavoite on olla [hiilineutraali v. 2035 mennessä](#) ja se raportoi vastuullisuudesta vuosittain ([v. 2023 raportti](#)). Yle on raportoinut sen ekologisuudesta vuodesta 2009, jolloin Yle otti käyttöön [WWF Green Office -järjestelmän](#). Koska se kuitenkin soveltui vain toimistoympäristöihin ja suurin osa Ylen päästöistä syntyy muualta, järjestelmästä luovuttiin 2023. Vuodesta 2021 alkaen hiilijalanjäljen raportointi on muunnettu vastaamaan [GHG-protokollaa](#) eli huomioimaan aiempien scope 1 ja 2 -päästöjen lisäksi myös scope 3. Tulevat EU:n [CSRD](#)-velvoitteet tulevat muuttamaan nykyisiä raportointitapoja, sillä raportoinnista tulee määrämuotoisempaa kattaen kaikki ESG-kategoriat.

Ylellä ei ole toiminnalleen ympäristösertifikaattia ja hiilijalanjäljen laskenta on toteutettu konsulttiyrityksen tuottaman mallin avulla. Yle kehittää jatkuvasti uusia mittaustapoja laadullisemman datan saavuttamiseksi. Oman ekologisuuden mittaaminen on haaste isoissa vanhoissa tiloissa, mutta tiloja uusittaessa asiaan kiinnitetään aina huomiota. Henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti mm. hyödyntäen intraa ja itseopiskelua. Albert-työkalujen avulla hiilijalanjälkeä selvittää vuosittain pilottiluontoisesti n. 10 Ylen tuotantoa, joista osa hakee myös sertifikaattia. Ensisijainen tavoite on välttää päästöjä ja niiden kompensoinnista käydään jatkuvaa keskustelua, tällä hetkellä Yle ei kompensoi päästöjään.

Ylen sopimuskumppaneita ohjaavat [Ylen toimintaperiaatteet](#) ja eettisissä toimintaohjeissa myös ympäristönsuojelu on huomioitu. Ylen toiminta pohjaa [Ylen strategiaan ja luovan alan vastuullisuusmalliin](#). Yle ei velvoita kumppaneiden tuotantoja ekologisuuteen, mutta teemat ovat vahva suositus: tarjousvaiheen [tuotantosunnitelmassa \(2023\)](#) kysytään tuotantojen aikeista mittaroida toimintaa ja käytännön tekoja päästöjen vähentämiseksi sekä kumppanin on nimettävä tuotantoon ympäristöasioista ja sosiaalisen vastuun kysymyksistä vastaava henkilö. Suunnitelman yhteydessä teemoista käydään myös keskustelua, mutta Ylellä ei ole vielä vakiintunutta prosessia tietojen hyödyntämiseksi. Kuitenkin esimerkkejä vastuullisuuden huomioimisesta hankintakriteerinä alkaa jo olla: 2023 sarjadraaman hakuilmoitukseen lisättiin ekologisuuden huomiointi kriteeriksi. Halua on myös kehittää kriteeriä sisältöjen suuntaan. Yle käy aktiivisesti tiedonvaihtoa myös kansainvälisten sidosryhmiensä kanssa, sillä tarkoituksena on löytää yhteistyön muotoja, jotka hyödyttävät esimerkiksi samanaikaisesti kaikkia Pohjoismaita.

Olemme Ylellä tehneet paljon työtä CSRD:n parissa, jotta lähivuosien muutokset sujuisivat helpommin. Käytännönläheisempi onnistuminen oli "Miljoona roskapussia" -hanke, hieno esimerkki vaikuttavuustuottamisesta.

Ympäristövastuullisuus-
asiantuntija
Marja Salonen

Pasilassa edistämme jäähdytysjärjestelmien hukkalämpöä hyödyntävän lähdelämpöjärjestelmän käyttöönottoa. Teemme myös koko toimialaa hyödyttäviä, tieteellisiin mittareihin perustuvia päästövähennyssuunnitelmia. Tulossa on myös CSRD-viestintää: vaikeivat kaikki ole vielä sisäistäneen monimutkaisen aiheen velvoitteita, työmme auttaa myös heitä.

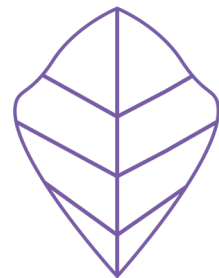
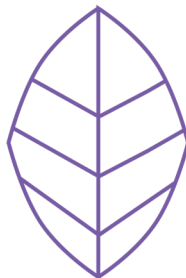
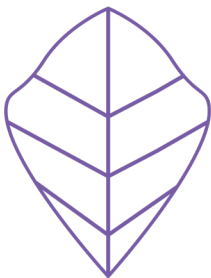

[STAR Channel](#) on Suomessa toimiva TV-kanava, joka on osa kansainvälistä The Walt Disney Companya, joka on yhdysvaltalainen, vuonna 1923 perustettu media- ja viihdeteollisuusyhtiö. Disneyland Pariisin ja muiden brändiensä, kuten Disneyn, Pixarin, Marvelin, Star Warsin, National Geographicin ja 20th Century Studiosin kautta The Walt Disney Company EMEA vaikuttaa yli 130 maassa, työllistäen tuhansia ihmisiä. Suomi on osa Disneytä, joka toimii Euroopassa, Lähi-idässä ja Afrikassa (EMEA). Suomessa TV-kanavien parissa työskentelee kaikkiaan seitsemän henkilöä.

Euroopassa toimiva Disney julkaisee vuosittain toiminnan ekologisuuttakin kuvaavia [CSR-raportteja](#). Walt Disney Company on tehnyt [vastuullisuustyötä](#) jo vuosikymmeniä, mihin lukeutuu ohjelmia luonnonsuojeluun, puhtaaseen energiaan ja veteen sekä materiaalinkiertoon liittyen. Kansainvälisellä WDC:lla on lukuisia työryhmiä, seminaareita, koulutusta ja intranet, jotka osaltaan ohjaavat yrityksen työarkea kestävän kehityksen parissa.

STAR Channelin kotimaisten ohjelmien hankintasopimukseen kuuluu kestävää kehitystä ohjeistava liite. Niissä on mainittu myös ilmasto ja ympäristö, mutta keskeisimmin esillä ovat eettiset kysymykset esim. työolosuhteisiin ja työvoimaan liittyen. Lähtöoletus ohjelmatilauksissa on, että ne tuotetaan kaikilta osin vastuullisesti.

Director, TV Networks, Nordic and Baltic, TWDC Elina Mustelin

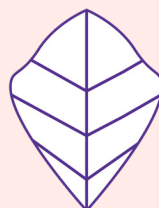
[Warner Bros. Discovery](#) (NASDAQ: WBD) on media- ja viihdealan yritys, joka luo ja jakelee sisältöä television, valkokankaan ja suoratoiston välityksellä. Yli 220 maassa ja 50 kielellä saatavilla olevan WBD:n brändeihin ja tuotteisiin kuuluvat mm. Discovery Channel, CNN, DC, Eurosport, HBO, Max, Animal Planet, Science Channel, Warner Bros. Pictures, Warner Bros. Television, Warner Bros. Games ja Cartoon Network. Suomessa [WBD:n kanaviin](#) kuuluvat vapaasti katsottavissa olevat tv-kanavat TV5, Kutonen, Fii ja TLC, suoratoistopalvelu Max, maksukanavat Discovery Channel, Animal Planet, Discovery Science, Investigation Discovery, Travel Channel ja Food Channel sekä urheilukanavat Eurosport 1 ja Eurosport 2. Discovery ja WarnerMedia yhdistyivät v. 2022. Suomen WBD:lla työskentelee 50 henkilöä. Vuosittain WBD hankkii n. 80 tuntia kotimaista tv-ohjelmaa.

Warner Bros. Discovery työskentelee jatkuvasti kehittääkseen yrityksen [kestävän kehityksen strategiaa](#) sekä laajentaakseen nykyisiä kestävän tuotantojen käytäntöjä. WBD on sitoutunut [albertin](#) toimintaan sekä [Sustainable Entertainment Alliancen](#) jäsen, jonka kanssa se kehitti kansainvälistä, vuonna 2010 julkaistua Green Production Guide -opasta.

Warner Bros. Discovery huomioi toiminnassaan negatiivisen ympäristö- ja ilmastojalanjäljen pienentämisen esimerkiksi "vihreän rakentamisen", energianhallinnan ja jätteiden vähentämisen kautta. Suomessa yrityksellä ei ole omaa paikallista ympäristösuunnitelmaa tai mittarointitapoja, mutta Suomi noudattaa yhtiön kansainvälisiä linjauksia ja tarjoaa työntekijöilleen erilaisia konkreettisia tapoja vaikuttaa. Henkilökunta saa mm. käyttää vuosittain yhden työpäivän hyväntekeväisyystyön merkeissä itselleen tärkeän aiheen parissa, kuten esimerkiksi rantojen siivoukseen tai eläinsuojelutyössä. Henkilöstö on myös saanut tehdä vuosittain lahjoituksen valitsemaansa hyväntekeväisyyskohteeseen.

WBD tukee paikallisia yrityksiä yhteistyössä muiden lähetysorganisaatioiden ja paikallisliittojen kanssa, jotta kestävä ajattelutapa otettaisiin huomioon jokaisessa ohjelmatuotannossa. Avainasemassa ovat koulutus sekä tietoisuus kestävämmästä tuotantoteollisuudesta. Kansainvälisesti WBD:n tuotantoihin keskittyvä strategiatyö kohdistuu viiteen alueeseen: polttoaine, sähkö, materiaalit, jätteet ja raportointi. WBD:n suomalaiset sisältöhankinnat ovat melko pienet, joten ekologista ajattelua on miettiä erityisesti ohjelman uusinta-arvoa. WBD ostaa myös vanhentuneita ohjelmaoikeuksia ajattomien teemojen äärellä. Uusien ohjelmien kanssa ekologisuuden huomiointi tarkoittaa ensisijaisesti keskusteluja siitä, istuvatko teemat ohjelman sisältöön ja/tai tuotantotapoihin.

Hiljattain selvitimme työyhteisössämme toimintamme digijalanjälkeä. Sen myötä "digikuormaa" oli helppo siivota ja tästä eteenpäin myös seurata.

Sisältöjohtaja
Katja Santala

Olen ylpeä hyväntekeväisyyteen keskittyvästä työstämme. Haluaisin, että sitä vietäisiin entistä järjestelmällisemmin eteenpäin. Aiomme olla myös "sensorit auki" kaikentilaisille tavoille kehittyä.

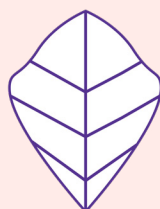
BUSINESS FINLAND

[Business Finland](#) (BF) koostuu Innovaatorahoituskeskuksesta, joka on osa työ- ja elinkeinoministeriötä, sekä osakeyhtiöstä, valtion kokonaan omistamasta erityistehtäväyhtiöstä. Ne muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, mitä johdetaan yhteisellä strategialla. Organisaatio toimii Suomessa 16 paikkakunnalla sekä ulkomailla 32 asemamaassa ja 37 toimipaikassa. Se tarjoaa palveluita mm. vientiin, kansainvälistymiseen, rahoitukseen ja ekosysteemien rakentamiseen liittyen, matkailun ja investointien edistämistä sekä EU:n tutkimus- ja innovaatorahoituksen asiantuntijapalveluita. Organisaatio auttaa myös yrityksiä kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa ja kehittää monikansallisten tiimien toimintaa. Vuonna 2023 BF myönsi rahoitusta yhteensä 726 milj.€, josta suurin osa suuntautui yrityksille. Yksi rahoitusmuodoista on [av-alan tuotantokannustin](#), jonka osuus oli 12 milj. € v. 2024.

Business Finlandin strategia perustuu talouskasvun, kestävyuden ja kilpailukyvyn edistämiseen kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. BF avaa sen toimintaa vuosittain julkaitavissa [yhteiskuntaraporteissa](#). BF on UN Global Compact Finlandin jäsen sekä osa FIBS-yritysvastuuverkostoa. Organisaatiolla on [WWF Green Office](#) -sertifikaatti ja v. 2022 ensimmäistä kertaa GHG-protokollan mukaiset päästölaskennat osoittivat 98 % yrityksen päästöistä syntyvän epäsuorista päästöistä (scope 3) eli mm. ostetuista palveluista ja tuotteista. Työarjessa ekologisuuden edistäminen näkyy mm. kierrättämisen kautta. Organisaatio noudattaa valtion matkustussääntöjä ja pyrkii suosimaan julkista liikennettä.

Useat BF:n rahoituksista keskittyvät vastuullisuuteen esimerkiksi innovaatioiden ja viennin edistämisen osalta. Vuodesta 2020 alkaen av-tuotantokannustimen osalta ulkomaisilta rahoituksen saajilta on kysytty tuotantojen kestäväen kehityksen käytännöistä. Vuonna 2024 se laajenee koskemaan myös kotimaista rahoitusta. Tähän asti ensisijainen ajatus on ollut kerätä tietoa, jotta tiedetään, millaisten asioiden tulee muuttua. Tarkoituksena on saada kestävä kehitys rahoituskriteeriksi, mutta tarkempi muoto on vielä kehittelyssä.

Av-tuotantokannustin on ollut osana koko organisaation tasoista kestäväen kehityksen rahoituskriteereiden kehittämistä. Olemme päässeet vaiheeseen, jossa erilaisia malleja testataan.

Johtava rahoitus-
asiantuntija
Merja Salonen

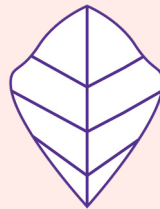
Pohjoismaat ovat meille tärkeä alue. Toivon, että voisni lähitulevaisuudessa osana työtäni edistää sitä, että kannustinta myöntävien Pohjoismaiden toiminta olisi soveltuville osin harmonisoitua ja yhteistyö tavoitteellista.

Suomen elokuvasäätiö (SES) on vuonna 1969 perustettu itsenäinen säätiö. SES kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan toimialan ohjaukseen ja toiminta on riippuvainen valtion budjetista. Säätiön tehtävänä on tukea ja kehittää ammattimaista kotimaista elokuva-tuotantoa, elokuvien levittämistä ja esittämistä. Säätiö vastaa myös suomalaisen elokuvan kulttuuriviennistä, kansainvälisestä promootiosta sekä elokuva-alan tilastoinnista ja tiedotuksesta. Toiminnallaan SES mahdollistaa kotimaisten elokuvien tekemisen ja niiden kokemisen niin Suomessa kuin ulkomailla. Hakemusten perusteella jaettava tuki on julkista tukea, jonka käyttöä säätelevät lait, asetukset, säännökset sekä säätiön tukiohjeet. Elokuvasäätiön tukibudjetti on v. 2024 n. 23 milj.€ ja toimintavaroja säätiöllä on 2,7 milj. €. Toukokuussa 2024 säätiön henkilöstö oli 29.

Säätiön strategia vuosille 2024–26 kattaa myös ekologisuuden. Sillä on ollut Ekokompassi-sertifikaatti vuodesta 2021 ja ympäristösuunnitelman mukaan säätiö on sitoutunut energi-ankulutuksen vähentämiseen, ympäristöystävällisempiin hankintoihin sekä kompensoimaan lentopäästöjä lahjoittamalla 10 % matkojen hinnasta ympäristö ennallistaviin tai hiilinieluja kasvattaviin kohteisiin. Vaikka säätiön toiminnan suurin vaikutus on toimialan suuntaan, toimitilat ovat pienehköt ja paikoin laskennalliset mittarit eivät taivu pieneen toimintaan, säätiö on halunnut todistaa teemoihin sitoutumisensa ennen kuin alkaa edellyttää teemoja myös omilta asiakkailta.

Elokuvasäätiön ydintehtäviä on kehittää ja edistää alan toimintaa ja rahoittajana toimimisen lisäksi sillä on valta-asemaa ja ääntä, mitä halutaan hyödyntää myös vastuullisuuden edistämiseen. Muutoksen aikaansaamiseksi säätiö aina ensiksi jakaa tietoa, oppaita ja koulutusta sekä ideaalisti myös rahaa asioiden muuttamiseksi, jonka jälkeen viimeisenä muutetaan tukiehtoja. Ekologisuuden saralla SES aikoo tuottaa oppaita yhteistyössä elokuva-alan muiden toimijoiden kanssa sekä mahdollistaa ekologisempien matkustusmuotojen käytön matkatuen piirissä. SES alkaa edellyttää tuenhakijoilta ympäristösuunnitelmia vuoden 2025 alusta. Tietoja tullaan hyödyntämään tilastojen muotoon, joilla voidaan osoittaa eteenpäin säätiön työn vaikuttavuutta ja siten edistää säätiön rahoituksen kehitystä eli myös tuotannoille tarkoitettujen ekologisten kannustimien tai tuki-instrumenttien julkaisua.

Pohjoismainen yhteistyömme sai aikaan n. 20 henkilön koulutuksen ekoteemojen parissa. Vielä vuonna 2023 ympäristösuunnitelmien pyytäminen tuntui kaukaiselle ajatukselle, joten hienoa nähdä kuinka se eteni käytäntöön.

Viestintäpäällikkö
Reetta Hautamäki

Kehitämme sitä, millaisin eri tavoin voimme mitata omaa toimintaa. Aiomme ainakin alkaa seurata lentokilometrejä ja millaisia vaikutuksia on, jos ja kun niitä vähennetään. Mietinnässä on myös aurinkopaneelien hankinta.

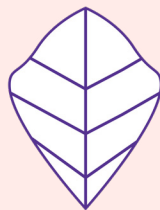

[Kopioisto](#) on vuonna 1987 perustettu 45:n kulttuuri- ja viestintäalan järjestön kattojärjestö. Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus eli [AVEK](#) toimii osana Kopioistoa. Kopioisto mahdollistaa julkaisujen ja av-teosten vaivattoman käytön ja varmistaa, että oikeudenomistajat saavat heille kuuluvat korvaukset: v. 2023 korvaustuottoja jaettiin 51,2 milj. euroa. Kopioistossa työskentelee 38 henkilöä ja AVEKilla neljä. Kopioistossa ylintä päätösvaltaa käyttää Kopioiston hallitus. Operatiivinen päätösvalta on Kopioiston toimitusjohtajalla ja johtoryhmällä. AVEKin johtaja on osa Kopioiston johtoryhmää.

Kopioiston tavoite on olla [hiilineutraali v. 2030 mennessä](#) ja se tulee julkaisemaan ensimmäisen vastuullisuusraporttinsa v. 2025. Järjestö on ollut [WWF Green Office](#) -toimisto v. 2020 lopulta ja sertifikaatin saadakseen järjestö on keskittynyt mm. tarjoiluihin (vegetaariset ja kestävä kehityksen sertifioitu kala), henkilöstön työmatkoihin (kodin ja työpaikan välinen) ja työasiamatkoihin (työntekoon liittyvät matkat). Kopioiston työasiamatkat kompensoidaan vuodelta 2024 kokonaan ja myös AVEKin Kehittämö-ohjelman puitteissa syntyvät päästöt ohjelman alusta alkaen on kompensoitu. AVEK on ollut kestävä kehityksen edelläkävijä Kopioiston sisällä, mm. tarjoilujen ja kompensoinnin osalta.

Kopioiston keskeisimmät sidosryhmät ovat sen 45 jäsenjärjestöä. Keskeinen teko ekologisuuden edistämiseksi on esimerkiksi hakea tietoa itse ja jakaa se vapaasti kaikille jäsenille. AVEKilta tukea hakevien tulee selvittää hakemuksissaan toimintaansa kestävä kehityksen kautta ja toive on, että toimille on myös suunnitelma. Selvitys ei ole vielä kriteeri, mutta hakemuksia tarkastellessa positiivisesti rajaava tekijä. AV-kulttuurin tuen kohdalla (esim. tapahtumat) kestävä kehityksen suunnitelma on pakollinen. Kansainvälistä tukea haettaessa täytyy olla erityisen vahvat perustelut sille, miksi on tarve matkustaa niin kauas ja matkat tulee päästökompensoida. Maata pitkin matkustamisen mahdollisesti korkeammat kustannukset eivät ole este tuen saamiseksi. AVEK oli yksi Ekosetti-oppaan kolmesta rahoittajasta v. 2019.

Aloitettuumme ympäristötyön olemme asettaneet jokaiselle vuodelle tavoitteita, jotka on saavutettu vaivattomasti. Green office -sertifikaattia tarkastellaan kolmen vuoden välein ja ensimmäinen tarkastus meni helposti läpi. Työ on erittäin motivoivaa!

Johtaja
Ulla Simonen

Tavoitteenamme olisi laskea Kopioiston hiilijalanjälki, mikä tarkoittaa entistä tarkemman tiedonkeruun kehittämistä. Rakenteilla on vastuullisuusverkkosivusto, jonne julkaisemme ympäristövastuuohjelmamme. Sivustolle on tarkoitus laittaa myös lisäksi muita hyödyttävää materiaalia, myös ekologisuuden ohjaava hankintaopas.

Elokuvakomissiot

Elokuvakomissioiden tehtävä on edistää elokuva- ja televisioteollisuuden toimintaa vaikuttamallaan alueella, ja usein ne toimivat kaupungin tai maakunnan alaisuudessa. Ne voivat tarjota erilaisia paikallisia palveluita ja resursseja tuotantojen tekijöille ja tuotantoyhtiöille, kuten lupien hankkimista, lokaatioiden etsintää, neuvotteluja paikallisten viranomaisten kanssa, yrityskumppaneita sekä taloudellista hyötyä tuovan tuotantokannustimen. Komissioiden toiminta edesauttaa paikallisten yritysten elinvoimaa ja alueen markkinointi on tyypillisesti myös kansainvälistä. Elokuvakomissiot järjestävät usein myös tapahtumia ja verkostoitumistilaisuuksia ja niiden keskeiset sidosryhmät ovat kaikki av-alan toimijat, paikalliset yritykset sekä oppilaitokset. Logistiikan ollessa tyypillisesti tuotantojen suurin ilmastokuormittaja, paikallinen toiminta on yleensä myös taloudellisia säästöjä tuova ekoteko.

[Nordic Film Commissions \(NFC\)](#) on kahdeksan maan yhteenliittymä, jonka tavoitteena on edistää kestävää tulevaisuutta elokuva- ja tv-sarjatuotannoissa Pohjoismaissa. NFC:n muodostavat 19 elokuvakomissiota, joista [viisi on suomalaisia](#). Joulukuussa 2023 NFC julkaisi kaikkien jäsentensä allekirjoittaman [Sustainability Pledge](#) -sitoumuksen, jossa elokuvakomissiot sitoutuvat edistämään vastuullisempia tuotantotapoja vaikuttamallaan alueilla. Sitoumus on tehty linjassa jo olemassa olevien pohjoismaisten ja eurooppalaisten kestävän kehityksen aloitteiden kanssa.

FILM TAMPERE

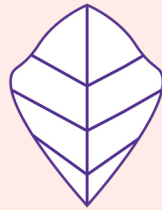
[Film Tampere](#) on vuonna 2018 perustettu Tampereen kaupunkiseudun elokuvakomissio. Se toimii osana Tampereen kaupunkiseudun v. 2009 perustettua elinkeino- ja kehitysyritys Business Tampere Oy:ta. Business Tampereen pääasiallinen toimiala on liikkeenjohdon konsultointi ja v. 2022 sen liikevaihto oli 6,22 miljoonaa (+30,9 %). Alkuvuodesta 2024 organisaatio työllisti n. 45 henkilöä, joista 2 työskenteli elokuvakomissiolla. Komission keskeisimpiä tehtäviä on kehittää av-alaa sekä jakaa alueellista tuotantokannustinta (2024: budjetti 1 milj. €). Film Tampere tukee vuosittain keskimäärin 15–25 tuotantoa. Onnistumista mitataan aluetaloudellisen hyödyn kautta alueen saaman näkyvyyden sekä alueelle jäävien eurojen mukaan; keskimäärin tuotannot ovat jättäneet alueelle 8 milj. euroa. Film Tampere kehittää myös alan koulutusta, kasvua ja kansainvälistymistä erilaisin hankkein sekä järjestää tapahtumia ja koulutuksia, mm. XYZ Masterclass -webinaarisarjaa sekä keskustelutilaisuuksia Tampereen elokuvajuhlilla.

Tampereella on [Hiilineutraali Tampere 2030](#) -ohjelma ja Film Tampereen toimiessa Tampereen kaupunkiseudun rahoituksella, ohjelma ohjaa ylätasolla myös Film Tampereen toimintaa. Elokuvakomissio toimii Business Tampereen toimitiloissa ja v. 2022 Business Tampere saavutti [Ekokompassi](#)-sertifikaatin. Erillistä, ainoastaan Film Tampereen toiminnan ekologisuuteen keskittyvää strategiaa tai mittaamista ei ole. Komission työarjen ekologisuutta kuvastaa kierrättäminen, satunnaisten kokoustarjoiluiden vegaanius sekä se, ettei kaksihenkinen tiimi yksityisautoile. Ekologisesti kuormittavin toiminnan osa-alue on kansainvälinen toiminta eli festivaalit ja tapahtumat; niiden osalta komissio harkitsee tarkkaan tarpeen osallistua paikan päällä ja usein vain yksi ihminen matkustaa. Vuonna 2021 Business Tampere päästökompensoi matkustamisen päästöt kertaluonteisesti ja kompensoinnin jatkaminen on harkinnassa.

Business Tampere järjestää ekologisuuden, kiertotalouden ja vihreän siirtymän koulutuksia asiakasyrityksille ja yhteistyökumppaneille. Elokuvakomissio on järjestänyt myös itse koulutuksia ekologisuuteen liittyen ja teema on ollut esillä tapahtumissa vähintään kerran vuodessa (mm. Tampereen elokuvajuhlat 2022 ja 2023). Film Tampereen ehdotuksesta ja suunnittelemana v. 2022 tuotiin myös ekologisuuden kokonaisuudet elokuva-alan lisä- ja täydennyskoulutuksiin (TREDU ja TAMK).

Film Tampere on jakanut tuotantokannustinta vuodesta 2018. Vuonna 2023 hakemuksiin kirjattiin myös osio tuotannon tasa-arvolle ja vastuullisuudelle, jossa kysytään erityisesti representaatiosta ja tasa-arvosta. Erillistä kohtaa ekologisuudelle ei ole, mutta yleiseen vastuullisuuskohtaan on toivottu tietoa vastuullisuudesta myös laajemmin. Vastuullisuus ei ole kriteeri rahoitukselle. Hakijoille toimitetaan osana kannustinehtoja myös Ekosetti-ympäristöopas. Elokuvakomission suosittelemat yhteistyökumppanit eli Film Tampere Friends -kumppanuusverkosto on kuratoitu lista paikallisia toimijoita, joiden kanssa on käyty keskustelut myös kestävään kehitykseen liittyen. Uusien kumppanuuksien yhteydessä komissio käy läpi yrityksen ympäristöarvot ja mahdolliset sertifikaatit. Yhteistyökumppaneita on myös tiedotettu ekologisuuteen pyrkivien tuotantojen tarpeista.

Vaikkei vastuullisuus ole vielä suora kriteeri, se lisättiin viime vuonna osaksi av-kannustimen hakemuslomakkeita. Meille on tärkeää nähdä tuotantojen vastuullisuussuunnitelmat sekä kameran edessä, että takana tapahtuvalle työlle.

Ohjelmajohtaja
Fanny Heinonen

Verkkosivumme uudistuivat kesän 2024 aikana ja mukana on myös [vastuullisuusosiot](#) erikseen eri edustamiemme tahojen kautta (Hiilineutraali Tampere, Nordic Film Commissions). Suunnitteilla on lisätä vastuullisuuden raportointikäytänteet kannustinvuodelle 2025.

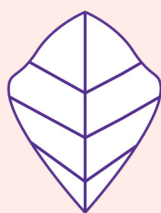
Vuonna 2017 perustettu [Åland Film Commission \(ÅFC\)](#) eli Ahvenanmaan elokuvakomissio kuuluu Ahvenanmaan maakuntahallitukseen ja sen alaisuudessa koulutus- ja kulttuuriosaston kulttuurivirastoon. Komission toimintaa ohjaavat EU:n General Block Exemption Regulation eli [GBER](#) -säädökset. Syksystä 2018 lähtien komissiolla on ollut EU:n elokuvatuen määräyksiä noudattava tukimalli. Vuonna 2021 ÅFC solmi Business Finlandin kanssa yhteistyön, jonka mukaan elokuvat ovat oikeutettuja hakemaan molempien toimijoiden tuotantokannustimia.

Ahvenanmaan maakuntahallitus aikoo olla [kestävä v. 2051 mennessä](#) ja ensimmäiset välitavoitteet on asetettu vuodelle 2030. Työstä vastaa [Bärkraft](#), joka mm. myös julkaisee tilaneraportteja seitsemän eri strategiapisteen edistymisestä. Av-ala kuuluu osaksi alueellisia tavoitteita, mutta erillistä strategiaa tai mittarointia av-alan kehittämiseksi tai omalle toiminnalle elokuvakomissiolla ei ole. Komission työarkeen kuuluvat jätteiden lajittelu ja tähtäimessä on paperittomuus. Maakuntahallituksen muutamat autot ovat sähköautoja ja mahdollisuuksien mukaan komissio hyödyntää autoja myös tuotantojen käyttöön. Komissio pyrkii välttämään

lentämistä lähialueille matkustaessa. NFC-jäsenyyden lisäksi komissio on myös pohjoiseurooppalaisen North European Sustainable Team (NEST) -verkoston jäsen, joka toimii kestävän elokuvatuotannon puolesta Itämeren alueella.

Tuotantojen suuntaan elokuvakomissiolla on useita ekologisuuheen liittyviä aloitteita. Komissio tarjoaa [tuotantotukea](#), jonka saadakseen tuotantojen on tullut täyttää [kestävän kehityksen suunnitelma](#) syksystä 2020 alkaen. Kesällä 2024 päivitetty tuotantotukivaatimukset ja -suositukset sisältävät vastuullisuuden osalta 11 kohtaa, kuten Ahvenanmaalle tulisi ensisijaisesti tulla vesiteitse. Alueellinen ympäristö- ja jätehuoltoviranomainen [MISE](#) auttaa tuotantoja ilmaiseksi mm. hankintojen ja jätelajittelun suhteen.

Myrskyluodon Maija -elokuvan näytöksiin Ruotsiin menimme kaikki vesiteitse, aina ministereitä myöten. Näytöksiin löydettiin erinomaiset paikalliset tarjoilut eli popcornien lisäksi hyvää omenamehua!

Elokuvakomissaari
Bent Blomqvist

Lentämistä on melko kivuton välttää, se olisi mukava uusi normi. Teemme tuotannoille paljon suosituksia ja pohdimme, milloin niistä tulee vaatimuksia, paikalliset resurssit huomioiden; sähköautoja on vain muutama eikä niillä välttämättä pääse maastoon. Toisaalla vaatteet voivat olla helpompia, esim. lentoja ja jätehuoltoa koskien.

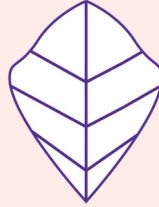

Kaakon elokuvakomissio toimii Kotkan-Haminan ja Loviisan kehittämissyhtiö [Cursorin](#) alaisuudessa osana yrityksen Visit Kotka-Hamina matkailuyksikköä. Vuonna 1989 perustettu Cursor Oy työllistää 43 henkilöä ja vuonna 2023 sen liikevaihto oli 9,6 milj. €. Komissiotoiminta aloitettiin v. 2015 ja toiminnan päärahoittajia ovat Kotkan ja Haminan kaupungit, Virolahden kunta sekä Cursor Oy. Elokuvakomissiossa työskentelee 0,8 henkilöä. Vuosille 2024–2026 toiminnan määräraha on 300 000 €, josta elokuva- ja tv-tuotantojen rahoitukseen on tarkoitettu 238 000 €. Komissiolla on alueellinen tuotantokannustin ja vuosittain tuotantoja on alueella 1–4.

Cursorin toimintaa ohjaavassa [strategiassa myös ekologisuu](#)s on nostettu esiin mm. liikkumisen ja tarjoilujen osalta. Erillistä, pelkästään elokuvakomission toimintaa ohjaavaa strategiaa tai ekologisuuuden mittaamista ei ole. Cursorilla on aikoinaan ollut WWF Green office -sertifikaatti, mutta se on sittemmin jäänyt pois. Elokuvakomission työarjessa seurataan paperinkulutusta, vaikka lähes paperittomia ovatkin, ja koronavuosien myötä etätyöskentely on tullut jäädäkseen. Kaakon elokuvakomissio tekee tiivistä yhteistyötä Visit Kotka-Haminan kanssa, joka sai [Good Travel Seal](#) -sertifikaatin vuonna 2024.

Elokuvakomission merkittävin sidosryhmien suuntaan tapahtuva yhteistyö tapahtuu yhdessä matkailupuolen kanssa, jolla on suunnitelmat alueen yritysten kestäväöittämiselle. Tavoite on saada alueen toimijat vastuulliseksi ja sertifioituiksi, mikä lopulta palvelee myös alueen tuotantoyhtiöitä ja tuotantoja. Alueen tuotannoilta elokuvakomissio ei vaadi mitään ekologisuuheen liittyviä eivätkä ekologisuuuden teemat ole näkyneet tuotannoissa tähän mennessä.

Alueemme matkailutoimijoilla on paljon hienoja hankkeita ja toimintatapoja. On ollut ilo seurata, kuinka alueen yritykset ovat heränneet vastuullisuuden teemoihin.

Asiantuntija
Johanna Kunttu

Valmistelemme suunnitelmaa, kuinka ekologisuus tuodaan konkreettisesti lähemmäksi myös elokuvakomission työarkea. Ideoita on: teeman liittäminen osaksi tuotantotuki-prosessia, tarjota selkeämmin vastuullisia palveluntarjoajia tai luoda Visit-yksikön tapaan oma vastuullisuuskartta!

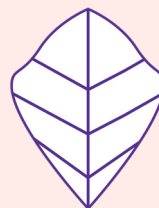

[East Finland Film Commission](#) (EFFC) on elokuvakomissio Itä-Suomessa, Joensuussa. Vuonna 2006 perustettu elokuvakomissio on Suomen toiseksi vanhin ja se perustettiin osana Karelia ammattikorkeakoulua. Nykyisin EFFC toimii osana Business Joensuu Oy -kehitysyhtiötä, joka työllistää n. 40 henkeä. Liikevaihto emoyhtiöllä on n.12,4 milj.€ ja EFFC:n vuosibudjetti on n. 150 000 €. Rahoitus tulee pääasiassa EU projekteista. Komissiossa työskentelee kaksi henkilöä ja vuosittain alueella on noin viisi merkittävän tuotantokannustimen saanutta tuotantoa kokonaistuotantomäärän ollessa parisenkymmentä.

EFFC työskentelee samoissa tiloissa Business Joensuun kanssa Tiedepuistolla, joka huomioi tiloissaan myös [ympäristövastuun](#). Business Joensuulle on myönnetty toimistoympäristölle tarkoitettu [WWF Green Office](#) -sertifikaatti. Elokuvakomissiolla ei ole erillistä strategiaa ekologisuuden edistämiseksi sen omassa toiminnassa. Rakennuksen osalta ekologisuus näkyy esimerkiksi katolla olevien aurinkopaneelien muodossa. Työarjessa komissio pyrkii matkustamaan junalla ja julkisin liikennevälinein, mutta paikoin rahoitus ohjaa lentämään ja usein kuvauksiin liittyvät lokaatiot eivät ole julkisilla saavutettavissa.

EFFC järjestää koulutuksia keskimäärin pari kertaa vuodessa ja pyrkimys on saada mukaan myös kestävä kehityksen teemoja. Ekologisuus ei ole alueellisen tuotantokannustimen ehtona, mutta komission mukaan se voisi olla sitä lähes heti, kun asialle on luotu kansalliset standardit. Tuotantoyhtiöiden tai tuotantojen kanssa komissio ei ole vielä käynyt ekologisuuteen liittyviä keskusteluja. Keskeisen haasteen ekologisuuden äärellä muodostaa se, että usein tuotannot toteutetaan kaukana kaupunki-infrasta ja vaihtoehtoisten energia- ym. ratkaisujen tarjoaminen on vielä rajallista. Aihetta pidetään kuitenkin esillä vähintään ajatuksissa ja komissio pitää jatkuvasti silmällä uusia innovaatioita.

Business Joensuu on mukana fasilitoimassa vetyvoimalaitosta Joensuuhun, mikä vaikuttanee merkittävästi myös tuotantojen energiaratkaisuihin. Testasimme hiljattain maata pitkin matkustamista Tallinnaan elokuvafestivaaleille: kokemus vei paljon aikaa ja paperibyrokratiaa!

Elokuvakomissaari
Perttu Mutka

Olemme hankkimassa käyttöömmme sähköauton, sillä meillä on paljon lyhytajoja asiakkaiden luokse. Toivottavasti saamme myös lähitulevaisuudessa ekologisuuden tuotantokannustimeen rahoituksen kriteeriksi.

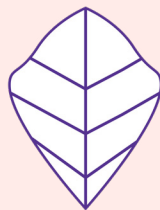
FILM LAPLAND

[Lapin elokuvakomissio](#) on perustettu v. 2008 ja se toimii nykyisin Tunturi-Lapin Kehitys Ry:n alla. Toimintaa rahoittaa osa Lapin kunnista ja komissiossa työskentelee yksi henkilö, elokuva-komissaari. Alueella kuvataan vuosittain useita sekä kansainvälisiä että kotimaisia tuotantoja. Eniten Lapissa kuvataan talvella ja myös matkailun tuomia tuotantoja on paljon. Elokuva-komission vuosibudjetti vaihtelee vuosittain ja se määrittyy kunkin vuoden mukana olevien kuntien osuuksien mukaan.

Tunturi-Lapin Kehitys Ry:llä tai Lapin elokuvakomissiolla ei ole sisäistä vastuullisuussuunnitelmaa tai -strategiaa, eikä toiminnan ekologisuutta mitata. Osalta toimintaa rahoittavista kunnista löytyy vastuullisuussuunnitelma tai -strategia, joita tullaan luultavasti tulevaisuudessa hyödyntämään myös komission toiminnassa. Komissio ei matkusta ylenpalttisesti, mutta matkustustavan valinta tehdään useimmiten budjetti, ei ekologisuus edellä. Työarjen ekologisuus näkyy esim. tapahtumien kasvispohjaisissa tarjoiluissa.

Elokuvakomissio jakaa keskeisimmän sidosryhmäyhteistyöhön liittyvän ekologisuuden edistämisen kolmeen osaan. 1) Komission verkkosivuilla on tietoa vastuullisuuteen liittyen, erityisesti artikkeli "[Sustainable Production in Lapland](#)" tähtää vastuullisempien tuotantotapojen yleistämiseen alueella. 2) Talvella 2023–24 Pohjoismaat järjestivät "Green Consultant" -koulutuksen ja SES:n rahoittamasta kahdesta koulutettavasta toinen oli alueen elokuvakomissaari Ida Tirkkonen. Tirkkosen lopputyön julkaistiin syksyllä 2024 ja [Vastuullisuussprintin](#) tarkoituksena on auttaa tuotantoja ottamaan ensiaskelia kohti vastuullisempia valintoja. 3) Lapin elokuvakomissio on yksi NFC:n toimintaan sitoutuneista komissioista. Allekirjoittamalla lupauksen muiden komissioiden kanssa, Lapin elokuvakomissio aikoo edistää vastuullisuutta niin ylä- kuin ruohonjuuritasolla; osallistumalla alan keskusteluihin ja ohjaamaan tuotantoja kohti vastuullisempia valintoja.

Ekokoulutus oli hieno kokemus ja monen kuukauden saavutus. "Vastuullisuussprintti" helpottaa tuotantoja pureutumaan vastuullisten valintojen perusteluihin ohjatusti ja vain yhteen osa-alueeseen kerrallaan. On ollut ilo päästä vetämään sprintti myös alan opiskelijoille osana projektikurssia Lapin yliopistolla.

Elokuvakomissaari
Ida Tirkkonen

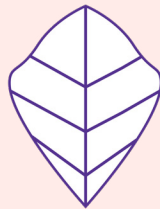
Olisi tärkeää, että pääsisimme kirkastamaan myös omaa toimintaamme vastuullisuusnäkökulmasta – ei ole reilua vaatia muilta, jos ei itse voi näyttää hyvää esimerkkiä. Lapin kannustinkehitystyössä toivon, että vastuullisuus otetaan myös huomioon.

Pohjois-Suomen elokuvakomissio (NFFC) perustettiin vuonna 2000 Ouluun, mikä tekee siitä Suomen ensimmäisen varsinaisen elokuvakomission. NFFC toimi ensin POEM-säätiön yhteydessä, mutta v. 2016 se siirtyi toimimaan Business Oulu -liikelaitoksen yhteyteen. Vaikka BusinessOululla on työntekijöitä n. 300 henkilöä, elokuvakomission toiminnasta vastaa vain 1 henkilö. Pohjois-Suomen elokuvakomissiolta voi hakea myös av-alan tuotantokannustinta, joka on korkeimmillaan 10 % tuotannon alueella käytetystä rahasta. Kannustinta on myönnetty vuosittain 5–7 tuotannolle, joista noin puolet ovat joko kansainvälisiä- tai laajaan kansainväliseen levitykseen menneitä kotimaisia tuotantoja. Ennen kannustinta alueella tuotettiin 1–2 tuotantoa vuodessa.

Elokuvakomissio työskentelee samoissa tiloissa Business Oulun kanssa. Oulun kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali v. 2030 mennessä, mutta Business Oululla ei ole omaa ympäristöstrategiaa. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta työsuohdepyörään, ja organisaation työntekijöiden käytössä on kaksi sähköautoa. Organisaatiossa on tavanomaista työskennellä myös etänä, toimistotyöskentelylle on viikossa yhden päivän velvoite. Elokuvakomissio osallistuu keskimäärin kahteen kansainväliseen tapahtumaan vuodessa ja vaikka “useampaan kävisi kutsu”; osallistumista tarkastellaan aina kriittisesti, myös ilmastonäkökulmasta.

Business Oulu tukee toimintaa, joka rakentuu kestäväen kehityksen ympärille uusien tuotteiden tai startupien muodossa. Elokuvakomissio on etsinyt lähialueille yhteyshenkilöt käytännön asioihin ja “verkostotyöskentely” vähentää siten tarvetta matkustaa. Mikäli sidosryhmille järjestetään tapahtumia, niitä pyritään keskittämään, jotta paikalle matkustaneet ihmiset hyötyvät vierailusta enemmän ja tiloja/tarjoiluja voidaan yhdistää. Tuotantokannustimessa ei ole “ympäristöpykälää”, mutta toiminnan ollessa melko pientä elokuvakomissio ei ole nähnyt sitä vielä järkeväksi lisätä: usein päätökset menevät talous edellä ja vaikei asia ole vaatimus, luontaista ekologista ajattelua on tekijöiden suunnalta huomattu. Tuotannoille suositeltavissa yhteistyökumppaneissa huomioidaan myös vastuullisia toimijoita esimerkiksi hotellien osalta.

Hiljattain osa kv-tuotannon työryhmästä tuli tänne Liettuasta maata pitkin kaluston kanssa. Löysimme arktiset olosuhteet ihan läheltä vain 30 min päästä, joten tuotannon ei tarvinnut lentää kauemmaksi! Meriitiksemme sanon myös Berliinalen “Nordic Mondayn” kehuja saaneet tarjoilut, ne olivat pääosin kasvista.

Asiantuntija
Reetta Turula

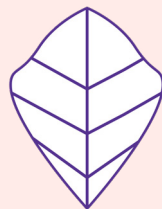
Tätä katsausta varten esittämäni kyselyt toimintamme ekologisuudesta inspiroi BusinessOulua ottamaan takaisin pöydälle sen oman sisäisen kestäväen kehityksen strategian – monen sadan ihmisen organisaatiossa se on aika iso juttu! Pääsen olemaan työssä mukana ja toivottavasti saan sitä kautta myös NFC-lupauksia alueellamme käytäntöön.

Länsi-Suomen elokuvakomissio (WFFC) on perustettu v. 2003. Se toimii Business Turku Oy:n alla, Turun kaupungin sekä 10 ympäristökunnan ja Salon seuduilla. WFFC tekee työtä elinkeinopoliittisista lähtökohdista ja sen tavoitteena on maksimoida tuotantojen alueelle jättämää taloudellista hyötyä, lisätä alueen ammattilaisten työllisyyttä ja siten lisätä alueen vetovoimaa ja kilpailukykyä. WFFC työllistää 2 henkilöä ja v. 2022 sen liikevaihto oli 5,6 milj. euroa. Turun seudulla tehdään keskimäärin 10 tuotantoa vuodessa ja alueellisen tuotantokannustimen määrä on 0,3–0,5 milj. euroa.

Business Turun strategia julkaistiin kesällä 2024, ja siitä löytyy osio myös ekologisuuden kehittämiselle. Organisaatio on laskenut sen päästöt ensimmäisen kerran vuodelta 2023. Business Turun vastuullisuustyöryhmä on vastuussa organisaation ilmastojoukkueen Hiilineutraali Turku -tavoitteeseen tähtäävistä ilmastoteoista, joita ovat olleet ohjeet mm. lajitteluun, tapahtumiin tai matkustamiseen liittyen. Ilmastoteoista ei ole vielä julkista raporttia. WFFC toimii Turun ilmastotekojen ja Business Turun strategian mukaisesti, mutta erillistä, vain komissiota koskevaa strategiaa tai mittarointia ei ole. Elokuvakomission työarjessa arvot näkyvät käytännön tasolla esim. kertakäyttötuotteiden käytön lopettamisella, tulosteiden vähentämisellä, vegaanitarjoiluiden lisäämisellä, työmatkojen määrän minimoimisella ja "vihreiden uutisten" somepostauksilla. Tulevaisuudessa WFFC siirtyy pienempiin toimitiloihin, jolloin IT-laitteet päivitetään energiatehokkuus ja vastuullisuus kärjellä.

WFFC:n tuotantokannustimessa ei ole huomioitu ekologisuutta. Sidosryhmiensä kanssa elokuvakomissio kerää listaa, mitä vihreitä sertifikaatteja ja toimia yhteistyöyrityksillä on. Yrityksiä kannustetaan vastuullisempiin toimintatapoihin ohjeistuksin, ideoimalla ekologisempia vaihtoehtoja, yhdistämistä oikeisiin verkostoihin sekä järjestämällä koulutusta. Komissio järjesti tiloissaan albert-koulutuksen alueen toimijoille marraskuussa 2022. WFFC:n suosittelusta Turun AMK:n Taideakatemiassa lisättiin vihreiden tuotantojen opetusta elokuva-alan opiskelijoille.

V. 2023 Turussa kuvattiin tuotantoa, jossa toteutettiin monia suosituksiamme; esim. matkustamisen tarve väheni, kun paikalliset työllistyivät ja lokaatiot olivat Turun tuotantotoimiston lähellä. Lisäksi paikallinen ja tukemamme Nun or Never! -animaatio (Böhle Studios) voitti Vastuullisuus palkinto Verson v. 2024.

Elokuvakomissaari
Teija Raninen

Turun kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2029, joka koskettaa myös WFFC:n toimintaa.

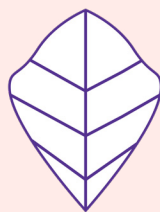
Teme

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto eli [Teme](#) on vuonna 1973 perustettu ammattiliitto ja kulttuurijärjestö. Sillä on 4400 jäsentä, mikä tekee Temestä Suomen suurimman taide- ja kulttuurialan ammattiliiton. Vuonna 2024 Temen henkilöstö oli 9. Ammattiliittona Teme neuvottelee 8 työehtosopimusta ja huolehtii jäsenten edunvalvonnasta. Liitto valvoo, että lakia ja sopimuksia noudatetaan esittävän taiteen parissa ja elokuva-alalla. Sen lisäksi, että Teme auttaa ja neuvoo jäseniä työelämän kysymyksissä, se tarkastaa työsopimuksia, valvoo tekijänoikeuksia, kouluttaa jäseniä työelämätaidoissa, neuvottelee ja sovittelee erimielisyyksiä. Kulttuurijärjestönä Teme puolustaa ammattimaista taidetyötä sekä taiteen ja kulttuurin rahoitusta.

Temen toiminnassa ekologisuus on arvo ja vakiintunut toimintatapa, mutta toimintaa ei ole kirjattu strategiaan, visioon tai vuosikertomukseen. Temen vuokraamissa tiloissa ei ole mahdollista mitata omaa toimintaa numeroina. Teme ei matkusta paljoa, mutta ensisijaisesti valitaan juna tai julkiset, myös Suomen ulkopuolelle. Lentämättömyys on osalle henkilöstöä ja luottamustoimisia arvo, jota Teme kunnioittaa. Kauempana asuville tarjotaan aina etäosallistumisen mahdollisuus. Teme huomioi ekologisuuden myös tapahtumissaan esim. lokaatioiden osalta. Käytännön arjessa arvo näkyy vähentämällä paperinkulutusta, käyttämällä posliiniasiastia kertakäyttöisten sijaan, lajittelemalla jätteet sekä valitsemalla kasvisperäiset tarjoilut.

Temen keskeisiä sidosryhmiä ovat jäsenistö, muut työmarkkinatoimijat, työnantajaliitot sekä työnantajat. Ydintehtäviä ovat edunvalvonta ja työehdot, joten jos sidosryhmät osoittavat ekologisuuden olevan heille tärkeä teema, Teme huomioi sen. Tästä yhtenä esimerkkinä Teme [haastoi v. 2019](#) työmarkkinajärjestöt keskustelemaan ekologisempien työehtosopimusten mahdollisuutta. Vuodesta 1975 alkaen ilmestyneen ja vuonna 2017 verkkoon siirtyneen [Meteli-verkkolehden](#) artikkelien julkaisuväli harveni hiljattain viikoittaisesta noin kerran kuussa ilmestyväksi. Myös lehdessä ekologisuus on näkynyt yhtenä teemana, liittyen esim. [lavastukseen](#) (2022), [teosten sisältöihin](#) (2021) tai [Temen omaan toimintaan](#) (2022).

Viimeaikojen “voittoa” on hankala nostaa, sillä koen meidän tehneen (asenne)muutostyötä maratoonarin sitkeydellä jo 10–20 v. Noston arvoista lienee se, että kun Temen kesäseminaariksi ehdotettiin risteilyä, meistä se oli “ekologisesti röhkeää”. Valitsimme lähimatkailun: kotinurkilla nähtävää ja paikallista ruokaa riittää!

Tiedottaja
Anne Saveljeff

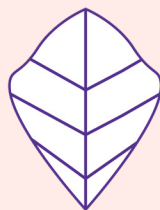
Olen miettinyt olisiko sopiva aika herätellä keskusteluja mitä “ekologinen TES” voisi tarkoittaa. V. 2019 pidimme aiheesta seminaarin, mutta aihe ei ottanut tuulta alleen, tarvitaan aina kaksi osapuolta. Silloin mietimme hieman määritelmiä, mutta lähinnä matkustusääntöjen kautta. Nyt voisi olla otollinen aika miettiä teemoja laajemmin.

[Audiovisual Producers Finland](#) – APFI ry on kotimaisten elokuva- ja tv-alan sisällöntuottajien yhdistys. APFI on voittoa tavoittelematon järjestö, joka syntyi vuonna 2018 neljän järjestön yhdistyessä. Sen tehtävinä ovat suomalaisen audiovisuaalisen sisältötuotantoalan tuottajien edunvalvonta, kansainvälistymisen ja vastuullisuuden edistäminen, tekijänoikeuksien kollektiivinen hallinnointi sekä alan tapahtumien ja kilpailujen järjestäminen. APFI välittää vuosittain korvauksia n. 9 miljoonaa euroa. Loppuvuodesta 2024 henkilöstöä oli 16, ja järjestö julkaisee vuosittain sen toiminnasta kertovat [avoimuusraportit ja toimintakertomukset](#).

APFI:n toimisto sijaitsee Huolintatalossa Pasilassa, josta on hyvät julkiset yhteydet myös Helsingin ulkopuolelle. Rakennuksessa käytetystä energiasta 12 % on uusiutuvaa, kaikki jätteet lajitellaan sekä pyöräilyä varten on järjestetty erilliset varastotilat. Koko henkilöstö on käynyt albert-koulutuksen. Koska matkustaminen tapahtuu pääasiassa julkisesti rahoitettujen hankkeiden puitteissa, järjestön omat matkustussäännöt pohjautuvat valtion matkustusohjesääntöön, jotka ohjaavat tekemään matkan niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen osalta on mahdollista. Kotimaassa APFI:n matkustusohjeet suosittavat julkista liikennettä ja takseissa sähköautoja. Henkilöstölle tarjotaan vuotuinen työmatkaetus julkisessa liikenteessä. APFI ei ole vielä mitannut oman toimintansa ympäristövaikutuksia, mutta loppuvuodesta 2024 järjestö alkoi tavoitella [Ekokompassi-sertifikaattia](#).

APFI on vetänyt kansallista, [av-alan ekologisuuteen keskittyvää hanketta](#) vuodesta 2021. Hankkeen myötä ekologiset teemat ovat olleet läsnä edunvalvontatyössä koulutusten muodossa, osana poliittista vaikuttamista sekä esimerkiksi [av-alan Kasvusopimusta](#) rakennettaessa. APFI:n ekotoiminta on lähtökohtaisesti kohdistunut koko av-alalle (pelkän jäsenistön sijaan) ja kansainvälisesti puhuttaessa Suomen av-alan ekologisuudesta, APFI on usein aihetta edustava taho. Järjestö on osa erityisesti pohjoismaisia verkostoja, jotka tahoillaan edistävät ekologisia teemoja. APFI oli yksi Ekosetti-ympäristöoppaan kolmesta rahoittajasta vuonna 2019. Vuonna 2021 APFI aloitti yhteistyön isobritannialaisen albert-järjestön kanssa, jonka ilmaisilla työkaluilla tuotannot ovat voineet laskea niiden hiilidioksidipäästöjä sekä tavoitella sertifikaattia. Käytännössä APFI:n “albert-työ” on ollut satojen alan tekijöiden kouluttamista, tuotantojen ja/tai tuotantoyhtiöiden auttamista työkalujen käyttöönotossa, kansainvälisten työkalujen lokalisointia sekä vuositilastojen koontia.

Roolimme kestävän kehityksen edistämisessä koko alan keskiössä on ollut hieno matka. Käytännönläheisemmin koskien itseämme: v. 2023 linjasimme, että järjestämissämme tapahtumissa ei enää tarjoilla punaista lihaa ja tarjoilut ovat kasvispainotteiset.

Toiminnanjohtaja
Laura Kuulasmaa

Rakennamme 2025 avautuvaa Avaus-vastuullisuusverkkoisuustoa. Tavoitteemme on saada myös omille uusille verkkosivuillemme kuvattua APFI:n toimintaa kestävyiden parissa ja tehdä läpinäkyväksi myös sitä, kuinka itse toimimme.

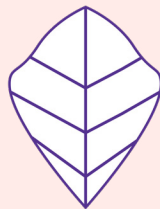
Avate

Avate Audiovisuaalisen alan tekijät ry on vuonna 2019 perustettu käsikirjoittajien, näyttelijöiden ja ohjaajien tekijänoikeusjärjestö. Sen tavoitteena on sopia ja hallinnoida tekijänoikeuksia kollektiivisesti. Avate tekee käsikirjoittajien, näyttelijöiden ja ohjaajien tekijänoikeuksiin liittyvää edunvalvontaa ja koulutuksia, metadataan ja raportointiin liittyviä kehittämishankkeita. Järjestön henkilöstö on yksi kokoaikainen ja yksi osa- ja määräaikainen (80 % työaika). Vuosittainen rahoitus on n. 230 000 euroa, mikä koostuu jäsenmaksutuotoista, yksityisen kopioinnin hyötyksen välillisistä varoista ja hankerahoituksesta.

Avaten toiminta on pääasiallisesti toimistotyötä pienellä tiimillä toimistohotellissa Helsingin keskustassa. Tilojen tekninen kalusto on uutta, mutta muutoin ostot on tehty kiertotalouden hengessä. Kaikkien järjestön jäsentilaisuuksien tarjoilut ovat vegaanisia. Suomen sisällä järjestö matkustaa maata pitkin ja kansainvälisissä tapahtumissa pyritään suosimaan etäosallistumista, paikan päälle matkustamista harkitaan tarkasti.

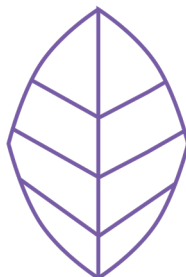
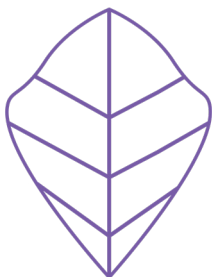
Järjestöllä ei ole ekologisuuteen keskittyvää strategiaa tai siihen keskittyvää mittausta. Pienellä toimijalla kestäväan kehitykseen liittyvät resurssit ovat rajalliset, joten niin sisäisessä kuin ulkoisessa toiminnassa on päätetty keskittyä enimmäkseen sosiaaliseen vastuuseen, mikä istuu luonnollisesti järjestön muuhunkin toimintaan. Merkittävin ekoteko järjestöltä on ollut sitoutua, myös taloudellisesti, vuodesta 2021 alkaen APFI:n vetämään ekohankkeeseen.

Vaikka vegaaniset tarjoilut ovat saaneet hieman kritiikkiä vuosijuhlissamme, pidämme arvoista kiinni ja tarjoilut ovat vegaaniset pian jo kolmatta kertaa! Vuonna 2022 otimme tapahtumissamme käyttöön myös turvallisemman tilan periaatteet.

Toiminnanjohtaja
Matti Numminen

Tämän katsauksen myötä aloin miettiä, että kenties toimintakertomukseen voisi lisätä jonkinasteista omaraportointia, kirjoittaa ylös, vaikka vegaanitarjoilut tai kenties alkaa seurata matkustamista numeroina. Pienetkin teot on tärkeä nostaa esiin, eihän niistä muuten tiedetä!

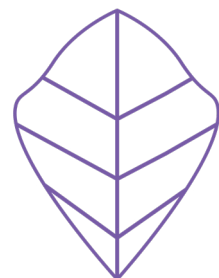
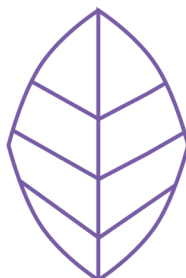
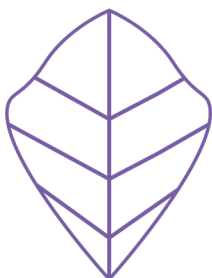
Alan muut sidosryhmät

Suomen av-alalle kuuluu valtava määrä sidosryhmiä: yrityksiä, järjestöjä, säätiöitä, liittoja, oppilaitoksia, sijoittajia, tapahtumia, kaupunkeja, hankkeita sekä tuhansia alan tekijöitä. Vaikka työn aiempi koonti on rajattu kansallisessa yhteistyössä mukana olleisiin tahoihin, se ei tarkoita, etteikö ekologisuuden teemaa edistettäisi muuallakin ja niihin liittyen alla on valikoitu koonti alalla tapahtuvista asioista.

Viime vuosien aikana on yleistynyt, että tuotantojen on yhä enenevässä määrin osoitettava sitoutuminen kestäväen kehityksen mukaiseen työkuultuuriin kaikenlaisten sidosryhmiensä kanssa. Jossain määrin myös palveluntarjoajat ovat alkaneet huomata tuotantojen muuttuvat tarpeet, ja alalle on kehkeytymässä uudenlaista yritystoimintaa esim. kiertotalouden ympärille. Yhä useampi oppilaitos tai kurssi sisällyttää kestäväen kehitystä opetuskokonaisuuksiin, joten alan uudet tekijät ovat sisäistäneet vastuullisemmat toimintatavat jo valmistuessaan. Myös alan ammattilaisten osaamista on pyritty kehittämään, mm. syksyllä 2024 käynnistyi Suomen ensimmäinen ekokoordinaattori-ohjelmanpilotti osana [Digital Creative Industries and Beyond](#) -hanketta (11/23–9/26). Hankkeessa on mukana myös APFI:n työtäkin osarahoittanut [Helsingin kaupunki](#), joka saavutti v. 2024 ykkössijan kansainvälisessä matkailukohteiden kestävyttä vertailevassa [Global Destination Sustainability -indeksissä](#) sekä tavoittelee lähivuosina myös [Green Destinations -sertifiointia](#) ja [Sustainable Travel Finland -merkkiä](#). Av-alan tapahtumien ohjelmistoon on jo monena vuonna nostettu ekologisuuden teemoja ja esim. vuodesta 2022 alkaen Tampereen elokuvajuhlilla on myönnetty Suomen ensimmäistä ja edelleen ainoaa tuotantojen ekologisuuteen keskittyvää palkintoa, Vastuullisuuspalkinto Versoa. Vuonna 2024 Red Carpet -elokuvajuhla myönsi Suomen ensimmäisen henkilölle kohdistuneen palkinnon (Vihreä viisaus).

Av-alan kansallisen yhteistyön lisäksi Suomessa ekologisuutta edistetään myös kaikki luovat alat kattavassa [LuoTo-hankkeessa](#) eli luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelmassa. Vuonna 2023 julkaistiin [av-alan Kasvusopimus](#), jossa alan edustajat sekä julkisen sektorin toimijat sopivat yhdessä tavoitteet kestävämmälle ekosysteemille sekä alan hiilineutraaliustavoitteet v. 2030 mennessä. Sopimuksen tavoitteena on, että Suomi on maailman vastuullisin av-tuotantomaa.

Alan ekologisuutta myös tutkitaan ja lähivuosina tullaan saamaan tietoa [suomalaisen elokuvan ekohistoriasta](#), sillä vuonna 2023 Koneen säätiö myönsi nelivuotisen apurahan kuusihenkiselle tutkijaryhmälle: ensimmäisenä työssä keskitytään metsän käyttöön Tuntematon sotilas -elokuvassa ja seuraavat vaiheet sisältävät mm. arkistotutkimusta elokuvan materiaalisista ulottuvuuksista.

KIRJOITAJALTA

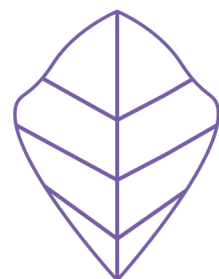
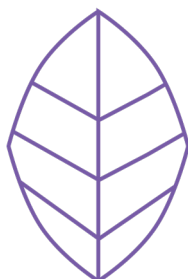
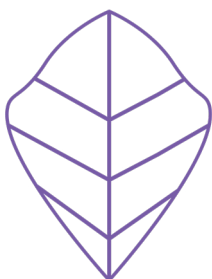
Alkuvuodesta 2024 uutisoitiin takana olevan 12 kk ajanjakso, jolloin [keskilämpötilat olivat +1,5-astetta korkeammat](#) verrattuna esiteolliseen aikaan. Valtioiden ilmastotavoitteet ovat tähänneet siihen, etteivät keskiarvolämpötilat nousisi yli tuon rajan, sillä ylittämisen arvioidaan johtavaan vakaviin ja osin peruuttamattomiin seurauksiin. Nykymenolla osa tutkijoista uskookin [keskilämpötilojen nousevan +2,5-astetta](#). Nämä voivat tuntua yhden maan tai av-alan näkökulmasta etäisiltä asioilta, mutta sitä ne eivät ole; on osoitettu, että paikoin [lähes kaikki planeetan kantokyvyn ylittävät ympäristövahingot aiheuttaa maailman rikkain 10 % kuluttajista](#) – johon myös Suomi kuuluu. Kuluttajilla olisi pienilläkin muutoksilla valta vähentää ympäristökuormitusta merkittävästi: toteuttaa ja vaatia kestävämpää yhteiskuntaa ajavaa politiikkaa, vähentää lentämistä, muuttaa ruokavaliota. Muuttaa oma työympäristö kestävämmäksi.

Onkin ilahduttavaa huomata, kuinka Suomen av-alalla kestävä kehitys on rynnännyt lähivuosisina läpi – vaikka resursseja on kenties entistäkin vähemmän kaikilla sen tasoilla. Ekologisuuden keskittynyttä toimintaa tapahtuu ja, mikä tärkeintä, pääosin muutokselle on myös halua. Kuten moni muukin ala, myös meidän alamme on murrosvaiheessa ja erityisesti EU-vaateet tulevat muuttamaan nykyisiä totuttuja toimintatapoja. Kun työtapoja kehitetään ja yritetään rakentaa kestävämpää ekosysteemiä, edessä on väistämättä ”kasvukipuja” ja ekotyö on vaikeinta ensimmäistä kertaa tehdessä. On tärkeä muistaa, ettei omaa kehitystyötä voi ulkoistaa toiselle, vaan jokaisen tulee korjata ensimmäisenä oma tontti kuntoon, oli kyse yrityksestä, projektista tai yksilöstä. Asia on meille kaikille yhteinen ja ekologisuuteen keskittynyt työni APFI:lla onkin pyrkinyt auttamaan muutoksessa ja erityisesti siinä hetkessä, jossa alan eri toimijoiden tiet kohtaavat.

Vuonna 2025 APFI:n työ kestävämmän av-alan rakentamiseksi jatkuu ja oma toiveeni olisikin, että nyt viimeistään teema otetaan vakavasti ja osaksi työarkea. APFI:n työ on rahanarvoinen resurssi, jota jokaisen kannattaa hyödyntää. Ekokatsauksen yhteenvetona voisi sanoa, että erityisesti tilaajat ja rahoittajat tulevat vaatimaan tuotannoilta ja tuotantoyhtiöiltä työtä vastuullisuuden parissa, joten aihetta ei voi enää väistellä. Liikemaailmassa puhutaan usein kilpailukyvyistä, mutta itse puhuisin elinehdosta; jos et liiketoiminnassasi huomioi kestävästä kehityksestä, saatat pian olla pulassa. Alamme on myös siitä onnellisessa asemassa, että halutessamme voimme muuttaa paitsi itseämme, myös koko yhteiskuntaa. Nyt jos koskaan yleisöt ja katsojat kaipaavat tietoa ja toivoa tulevaisuuteen, ja ketkä olisivatkaan sitä parempia visioimaan kuin elokuva- ja tv-alan tekijät.

Kiitos, jatketaan puurtamista.

-Anne

LIITE 1 Av-alan ekologisuuden aikajana

- 2009** Yle ottaa käyttöön WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän
- 2010** Sanoma Median yritysraportointi alkaa
- 2012** Ensimmäinen suomenkielinen julkaisu av-alan ekologisuudesta ([Hartikainen & Puolanne, TAMK](#))
- 2018** Lapin elokuvakomission eettiset ohjeet, sis. ympäristövastuun
Ensimmäinen tapahtuma ([Green Production](#) -seminaari, Creative Export Innovations)
- 2019** ”[Ekosetti](#) – Opas ekologisesti kestävämpään audiovisuaaliseen tuotantoon” (Astikainen & Puolanne, Aalto yliopisto, APFI & AVEK)
- 2020** Ensimmäinen tukimuoto tuotannoille ([AVEK-ekotuki](#), 2022 asti)
Ensimmäinen ekokoordinaattori, Kaisa ”Kaika” Astikainen, palkataan elokuvaan Veden vartija, tuotantoyhtiö Bufo
Ensimmäinen koulutustapahtuma (Ecolab Helsinki, Creative Export Innovations)
Ensimmäinen toimialan ns. pyöreän pöydän keskustelu alan ekologisuudesta
Ensimmäinen [ympäristövastuullisuuskysely tuotantoyhtiöille](#) (SES)
AVEK ottaa käyttöön WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän
- 2021** [Toimialayhteistyö](#) alkaa (APFI)
SES saavuttaa Ekokompassi-sertifikaatin
Yle laajentaa hiilijalanjalan laskennan kattamaan kaikkea toimintaansa
- 2022** Isobritannialaisten [albert-työkalujen](#) lanseeraus: ilmaista koulutusta, CO₂e-laskentaa ja mahdollisuus tavoitella sertifikaattia (APFI)
Ensimmäinen palkinto lyhytdokumentille ”Arctic utopias”, Arctic utopias ry ([Vastuullisuus-palkinto Verso](#)); Tampereen elokuvajuhlat, Tampereen kaupunki, Yle & APFI)
Ensimmäinen sertifikaatti tuotannolle (albert), fiktio-televisiosarja ”Dance Brothers”, tuotantoyhtiö Endemol Shine Finland
Luovien alojen ekologisuuteen keskittyvä [LuoTo-hanke](#) alkaa
[SuomiAreena-tapahtumalle](#) Ekokompassi-sertifikaatti
- 2023** Ensimmäiset kansalliset [tuotantojen ekotilastot](#) (albert & APFI)
[Ylen tuotantosuunnitelmapohjaan 2023](#) lisätään ekologisuus
Nordic Film Commissions julkaisee 10 kohdan [Sustainability Pledge](#), mukana viisi suomalaista elokuvakomissiota
[LuoTo-hankkeen julkaisu](#): ”Monimuotoiset luovat alat kestävyttä rakentamassa – Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma”
[Av-alan Kasvusopimus](#) julkaistaan
- 2024** [Tampereen elokuvajuhlille](#) Ekokompassi-sertifikaatti
[Ekokoordinaattorien pilottiohjelma](#) (Metropolia Ammattikorkeakoulu)
Ensimmäinen ekopalkinto henkilölle, Kaisa ”Kaika” Astikaiselle ([Vihreä viisaus, Red Carpet](#))
Ensimmäinen [kotimaisten av-alan toimijoiden ekokatsaus](#) (APFI)